

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

1840.

Α
Αρχαίων βιογραφίαι

Έως διδαχθῶσι πολλοί, καὶ πληθυνθῶσιν ἡ γνώσεις.— Δανιὴλ β'. 4.

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Γ. ΓΡΙΦΦΙΤΤΟΥ.

1840.

Ἄγαθά, τὰ τοῦ κόσμου, 111.
 Ἄγια Ἐλένη, ἡ νῆσος, περιγραφή αὐτῆς, 44.
 Ἀδικήματα, 28.
 Ἀδολεσχία, 35.
 Ἀθανασία, 8.
 Αἰγαγρος, φυσικὴ ἱστορία αὐτοῦ, 113.
 Αἰκατερίνα, ἡ αὐτοκρατορίσσα τῆς Ῥωσσίας, 138.
 Αἰνιγμα, 135.
 Αἰσθητικότης, ἡθικῶν αἰτιῶν ἐπιρροή εἰς αὐτήν, 139. Φυσικῶν αἰτιῶν ἐπιρροή εἰς αὐτήν, 168.
 Αἰωνιότης, 8.
 Ἄκρη, ἡ πόλις, περιγραφή αὐτῆς, 173.
 Ἀλιάετος, Λευκοκέφαλος, προσβολή αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἰέρακος Ἀλιευτικοῦ, 159.
 Ἀλκηστις, τὸ νανάγιον αὐτῆς, 165.
 Ἀμερικὴ, ἀνακάλυψις αὐτῆς, 116.
 Ἀμπελος, καὶ ἡ δρῦς, μῦθος, 164.
 Ἀνακαλύψεις, ἱστορία αὐτῶν, 2, 21, 39.
 Ἀνατροφή, 88.
 Ἀνθρώπος, καταστατικὰ περὶ αὐτοῦ, 38.
 Ἀντίπαρος, τὸ ἐν αὐτῇ σπῆλαιον, 12.
 Ἀργυρος, ποσότης αὐτοῦ παραχθεῖσα εἰς τεσσαράκοντα ἐνιαυτοὺς, 80.
 Ἀριθμητικὴ, περίεργα αὐτῆς, 105.
 Ἀσασσῖνοι, 29, 37.
 Ἀτμοπλοῖα, περὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ὠφελειῶν, 11. Ἀρχὴ καὶ πρόοδος αὐτῆς, 77.
 Αὐτοκρατορία, ἡ Ῥωσικὴ, 60, 74, 87, 102.
 Βεδουῖνοι, ἵπποι αὐτῶν, 96.
 Βίος, ἀνθρώπινος, εἰκὼν αὐτοῦ, 5. Πατριαρχικὸς, 11.
 Βἄγιος καὶ πολιτισμένος, σύγκρισις αὐτῶν, 124.
 Βόας, Συσφιγκτῆρ, φυσικὴ ἱστορία αὐτοῦ, 53.
 Βοῦς, Ἰνδικός, φυσικὴ ἱστορία αὐτοῦ, 1.
 Γαῦχοι, τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, 19.
 Γένοβα, ἡ πόλις, περιγραφή αὐτῆς, 146.
 Γεωγραφία, τὸ ἐξ αὐτῆς ὄφελος, 68.
 Γλώσσα, ἡ μητρικὴ, 39.
 Δικαιοσύνη, διανεμητικὴ, 72.
 Ἐγκλήματα, εἰς τὴν Γαλλίαν, 16, 176.
 Ἐξεκίας, ὁ βασιλεὺς, 31.
 Ἐκπαίδευσις, ἐν Ἑλλάδι, 32. Ἐν Ἐρμουπόλει, 32. Ἐν Γαλλίᾳ, 64. Γυναικεία, 120.
 Ἐλέφας, κνήμιον αὐτοῦ, 25. Θυμοσοφία αὐτοῦ, 57.
 Ἐμπόριον, ἱστορία αὐτοῦ, 2, 21, 39. Τὸ ἐξ αὐτοῦ ὄφελος, 128, 157.
 Ἐπικράτειαι, Ἀμερικανικαί, 80.
 Ἐρημίτης, μῦθος Ἀραβικὸς, 70.

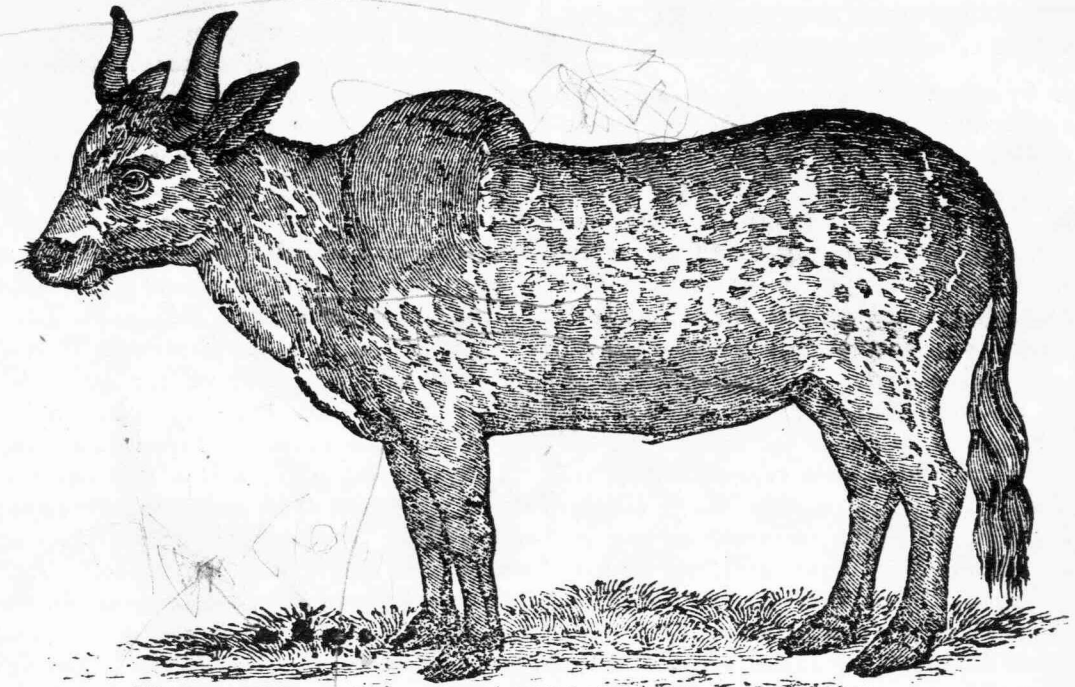
Ἐρις, Ἰσπανοῦ καὶ Ἰνδοῦ, 190.
 Ἐρωδιός, φυσικὴ ἱστορία αὐτοῦ, 33.
 Ἐυαισθησία, υἱική, 112.
 Ἐυλογία, ἡ νόσος, 36.
 Ἐυριπος, ὁ πορθμὸς, 177.
 Εὐρώτας, ὁ ποταμὸς, 49.
 Ἐφημερίδες, εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, 68.
 Ζάχαρις, ποσότης αὐτῆς φερθεῖσα εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ κόσμου κατὰ τὸ 1838, 80.
 Ἡλιος, ἐπιρροή αὐτοῦ, 174.
 Θάλασσα, 112.
 Θανατικὸν, τὸ μαῦρον, 89.
 Θεά, ἡ νηπιόφαγος, 128.
 Θεάτρα, 51, 192.
 Θεμιστοκλῆς, 125.
 Θηροκόμοι, 93.
 Ἰατρὸς, ὁ Μακριαβελικὸς, 9, 23.
 Ἰάπωνες, 68.
 Ἰνδία, οἱ ἐξελόθησοι αὐτῆς, 85.
 Ἰνδρας, εἶδωλον Ἰνδικόν, περιγραφή αὐτοῦ, 175.
 Ἰόγκα, πλοῖον Κινικόν, 69.
 Ἴπποι, μονομανία αὐτῶν, 157.
 Καφές, 56.
 Κητεία, 161.
 Κιμπανζῆς, φυσικὴ ἱστορία αὐτοῦ, 97.
 Κίνα, πλοῖα αὐτῆς, 69. Πόλις αὐτῆς, 83, 106.
 Τὸ μέγα τεῖχος αὐτῆς, 155.
 Κύων, ὁ Ἀμερικανὸς, 48.
 Κωφάλαχοι, ἀποκρίσεις αὐτῶν, 153.
 Λειψία, ἡ πόλις, περιγραφή αὐτῆς, 135.
 Λιβόρνος, ἡ πόλις, περιγραφή αὐτῆς, 66.
 Λοδοβίκος, ΙΣΤ', ἀνέκδοτον περὶ αὐτοῦ, 123. ΙΕ', ἀνέκδοτον περὶ αὐτοῦ, 127. ΙΑ', ἀνέκδοτον περὶ αὐτοῦ, 154.
 Μέδουσα, τὸ νανάγιον αὐτῆς, 117.
 Μεμφμοίρια, 42.
 Μετανοητήρια, 180.
 Μιτράνης, εἰλικρίνεια αὐτοῦ, 112.
 Μοναξία, 80.
 Μοῦμαι, 168.
 Μῦθος, Ἰουδαϊκός, 4.
 Ναυμαχία τοῦ Νείλου, 17. Ἡ ἐν Σαλαμῖνι, 125.
 Ναυτιλία, ἱστορία αὐτῆς, 2, 21, 39.

Νεῖλος, ὁ ποταμὸς, 131.
 Νέλσων, 17, 47.
 Νομίσματα, τὰ τοῦ Μεξικοῦ καὶ τῆς Περούς, 80.
 Νοσοκομεῖον, τὸ περιπλέον, 132.
 Ξένος, ὁ μυστηριώδης, 58.
 Ὅραγγουτάγγιος, φυσικὴ ἱστορία αὐτοῦ, 97.
 Οἰασιγκτῶν, ἀνέκδοτον περὶ αὐτοῦ, 71.
 Οἰασιγκτῶνεια, ἡ πόλις, περιγραφή αὐτῆς, 6.
 Οὐτιδανασχολία, 28.
 Ὅφεις, ἐπάδοι αὐτῶν, 65.
 Παιδαγωγία, παράδειγμα ὁρῆς, 171.
 Παραδείσεια πτηνὰ, φυσικὴ ἱστορία αὐτῶν, 129.
 Παράδεισος, 26.
 Παραινήσεις, ἡθικαί, 137.
 Παροιμίαι, 183.
 Παρρησία, 28.
 Περσία, ἀναμνήσεις αὐτῆς, 191.
 Περρῖνος, καὶ ἡ Λυκέττα, διήγημα, 109.
 Πιγάλλης, φιλανθρωπία αὐτοῦ, 73.
 Πίθηξ, παίγνιον τινος, 120.
 Πνεῦμα, περὶ τῆς ἀμελείας αὐτοῦ, 106.
 Πρόβατα, Ἰσπανικὰ, 23. Ἠλικία αὐτῶν, 96.
 Προίμιον, ἐξ ἐφόδου, 123.
 Πρόσοδοι, τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, 57. Τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, 64.
 Σαννάσης, 189.
 Σάρδεις, ἡ πόλις, 115.
 Σεισμὸς, εἰς τὴν Βίρμαν, 84.
 Σέξτος, ὁ Πάπας, ἀνέκδοτον περὶ αὐτοῦ, 192.
 Σκάφος, τὸ σωτήριον, 81.
 Σκιπίων, εὐγενὴς διαγωγή αὐτοῦ, 124.
 Σκύλοι, τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Ἀγ. Βερνάρδου, 3.

Σολομών, νουθεσία αὐτοῦ πρὸς τοὺς νέους, 63.
 Σπῖνος, τὸ ἄσμα αὐτοῦ, 79.
 Σπουδαρχίδαι, ὁ χαρακτήρ αὐτῶν, 60.
 Στόλοι, Εὐρωπαϊκοί, 64.
 Συμβουλαί, Ἑλληνίδος μητρὸς πρὸς τὴν ἑαυτῆς θυγατέρα, 149.
 Συνθήκη, ἡ ἀρίστη, 128.
 Συναναστροφή, ἀπόλογος περὶ τῆς ἀγαθῆς, 124.
 Σωμασκία, 101.
 Ταλιπατέα, τὸ δένδρον, περιγραφή αὐτοῦ, 141.
 Τέϊ, τὸ φυτὸν, περιγραφή αὐτοῦ, 76.
 Τελειότης, ἀνθρώπινος, ὑπογραμμοὶ αὐτῆς, 42.
 Τεχεράν, ἡ πόλις, 191.
 Τιμιότης, σπάνιον παράδειγμα αὐτῆς, 36.
 Τουρέννος, ἀνέκδοτον περὶ αὐτοῦ, 188.
 Τράπεζα, ἡ χρηματιστικὴ τῆς Ἀγγλίας, 145.
 Ὑπνοβασία, 133.
 Φαλακράετος, 159.
 Φιλάργγυρος, ἐπιτάφιον αὐτοῦ, 16.
 Φιλομάθεια, 144.
 Φιλοπλουτία, 192.
 Χαλκίς, ἡ πόλις, 177.
 Χαμσὶν, ὁ τῆς Ἀφρικῆς θερμὸς ἄνεμος, 96.
 Χαρτοφορία, 16, 185.
 Χελῶναι, ἡ νόσος, 122.
 Χορὸς, εἰς ἀνθρακωρυχεῖον, 62. Χοροί, ἐσπερινοὶ 176.
 Χριστιανισμὸς, Ἀποδείξεις αὐτοῦ, 14, 27, 46, 55, 75, 94, 103, 121, 143, 156, 172, 187. Ἐπιρροή αὐτοῦ εἰς τὴν κοινωνίαν, 91, 110.
 Χρυσός, ποσότης αὐτοῦ παραχθεῖσα εἰς τεσσαράκοντα ἐνιαυτοὺς, 80.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

Βοῦς Ἰνδικός	1	Ἐθελόθρησκος ἐπὶ Κοίτης Ἑλλων	85
Καπιτώλιον τῆς Ἀμερικῆς (ἐν Οὐασιγκτωνείᾳ)	7	Σκληραγωγίαι Ἐθελόθρησκων Ἰνδῶν	86
Προεδρεῖον τῆς Ἀμερικῆς (ἐν Οὐασιγκτωνείᾳ)	7	Ὁ Κιμπανζῆς, ἢ Πίθηκος Τρωγλοδύτης	97
Ἀτμόπλοια ἐπὶ τοῦ Μισσισιπίπου	11	Ὁ Ὀραγγουτάγγιος, ἢ Πίθηκος Σάτυρος	98
Οἱ Γαῦκοι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς	19	Σκελετὸν τοῦ Ἀνθρώπου	100
Ἐλέφαντες	25, 26	Σκελετὸν τοῦ Κιμπανζῆ	100
Ὁ Βασιλεὺς Ἐζεκίας	31	Τὸ Κυνήγιον τοῦ Αἰγάγρου	113
Λευκὸς Ἐρωδιὸς	33	Ἡ Νηπιοφάγος Θεὰ	128
Ἀστερίας Ἐρωδιὸς	34	Παραδείσεια Πτηνὰ	129
Λευκερῶδιος Πλατύραμφος	35	Ταλιπατέαι εἰς διαφόρους Ἡλικίας	141
Ἡ Νῆσος τῆς Ἀγίας Ἐλένης	44	Ἡ Χρηματιστικὴ Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας	145
Θεωρία τοῦ Ποταμοῦ Εὐρώτα	49	Προσβολὴ τοῦ Φαλακραέτου κατὰ τοῦ Ἰέρακος Ἀλιευτικοῦ	160
Προσβολὴ τοῦ Βόα Συσφιγκτῆρος κατὰ κοιμωμένου Λάσκαρος	53	Πτώμα τῆς Φαλαίνης	161
Ὁ Θάμνος τοῦ Καφέ	56	Οἱ Κίνδυνοι τῆς Ἀλιείας τῶν Φαλαινῶν	163
Ἰνδοὶ Γόητες ἐπιδεικνύοντες ἡμερωμένους Ὄφεις	65	Ὁ Ἰνδρας	175
Κινικὸν Πλοῖον, τὸ λεγόμενον Ἰόγκα	69	Ἡ Γέφυρα τοῦ Εὐρίπου	177
Τὸ Φυτόν Τέϊ	76, 77	Θεωρία τῆς Χαλκίδος ἐκ τῆς Θαλάσσης	180
Τὸ Σωτήριον Σκάφος εἰς Τριχυμίαν	81	Σαννάσης	189

ΒΟΥΣ ΙΝΔΙΚΟΣ.

Ο ΙΝΔΙΚΟΣ ΒΟΥΣ εὐρίσκεται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς ὅλην τὴν Μεσημβρινὴν Ἀσίαν, τὰς νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ Ἀρχιπελάγους, καὶ τὸ ἀνατολικὸν παράλιον τῆς Ἀφρικῆς, ἐκ τῆς Ἀβυσσινίας μέχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος. Εἰς ὅλας τὰς χώρας αὐτὰς χρησιμεύει ἀντὶ τοῦ κοινοῦ βοός· διότι καὶ ὡς κτήνος ἀχθοφόρον μεταχειρίζονται αὐτὸν, καὶ πρὸς τροφήν καὶ γεωργίαν. Εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἰνδίας ἐκπληροῦ προσέτι τοῦ ἵππου τὰ καθήκοντα, εἴτε σαμαρονόμενος καὶ ὀχούμενος, εἴτε ζευγνυόμενος εἰς ἄμαξαν, καὶ τελειόνων οὕτω ἱκανοῦ μήκους ὁδοιπορίας με ἀρκετὴν ταχύτητα. Κατὰ τινὰς τῶν ἀρχαιοτέρων συγγραφέων πενήτηκοντα ἢ ἐξήκοντα μίλια εἶναι συνήθως ὁ καθ' ἡμέραν δρόμος του· ἀλλὰ τῶν ἐσχάτων συγγραφέων ὁ μετριώτερος λογαριασμὸς δίδει μόνον ἀπὸ εἴκοσι εἰς τριάκοντα. Τὸ κρέας αὐτοῦ ποσῶς δὲν λογίζεται καταφρονήσεως ἄξιον, μολοντί διόλου δὲν ἐξισοῦται μετὰ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ βοός. Ὁ ὕψος, ἐκ πάχους τὸ πλεόν συνιστάμενος, θεωρεῖται ὡς τὸ τρυφερώτατον μέρος. Κατὰ τὸν χρωματισμὸν, ὑπόκειται εἰς ὄσσην οἱ Εὐρω-

παῖκοι βόες ποικιλίαν. Ἡ κοινοτέρα ὄψις αὐτοῦ εἶναι στακτερά λευκόφαρος, μεταβαίνουσα εἰς τὴν τοῦ ἀνδογάλακτος ἢ τὴν τοῦ γάλακτος· ἀλλ' οὐχὶ σπανίως ἐπικρατοῦν διάφοροι ἐρυθρόχροοι ἢ μελάγχροιοι σκιαί, ἐνίοτε δὲ καὶ χρῶμα κατάμαυρον. Εἰς τινὰς ὁ ὕψος ὑπερφυῶται, καὶ φυλάττει μὲν συνήθως θέσιν ὄρθιον, ἀλλὰ κάποτε κλίνει ἀρκετὰ πρὸς τὸ ἐν μέρος. Συμβαίνει δὲ καὶ σχεδὸν εἴκοσι ὀκάδας νὰ ζυγίζῃ. Εἰς Σουράτ λέγεται ὅτι εὐρίσκονται τινὰ τῶν ζῶων τούτων μετὰ δύο ὕβους.

Εἰς τοὺς Ζωολογικοὺς Κήπους τοῦ Λονδίνου φυλάσσονται δύο βόες Ἰνδικοί, παραπολὺ ἀλλήλων διαφέροντες· ὁ μὲν μόλις πρόβατον ὑπερβαίνων κατὰ τὸ μέγεθος, ἡμερος, θυμόσοφος, δραστήριος, καὶ ὠραίαν ἔχων συμμετρίαν· ὁ δὲ, τοῦ ἡμετέρου βοός ἀνώτερος κατὰ τὸ ὕψος, καὶ οὐχ ἥττον ἐπίσημος διὰ τὴν γενναίαν φαντασίαν παρὰ διὰ τὴν ἡσυχον καὶ ὑποκλινῆ αὐτοῦ διάθεσιν.

Πασίγνωστον εἶναι ὅτι καὶ τοῦτον καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους βέας περιποιῶνται μετὰ δεισιδαίμονος εὐλαβείας

οί Ἴνδοι, ἀμάρτημα τὴν σφαγὴν αὐτῶν κρίνοντες, καὶ βδελυσσόμενοι τοὺς τρώγοντας τὸ βοϊδινὸν κρέας.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΑΙΑΣ, ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΝ.

ΜΕΡΟΣ Α'.—ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΟΛΕΩΝ. ΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ. ΝΟΜΙΣΜΑ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ.

ΕΙΣ τὸν ἀγνοοῦντα τὴν ναυτικὴν ἄγριον, ὁ ὠκεανὸς πρέπει νὰ φαίνεται ἀνυπερβλήτον ἐμπόδιον τῆς συγκοινωνίας τῶν ἔθνων. Ἐνῶ στέκει ἐπιβλέπων τὸ ἀχανὲς πέλαγος, ποτὲ μὲν ἡσύχως κοιμώμενον ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ πρωῖνου ἡλίου, ποτὲ δὲ μανιωδῶς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου τεταραγμένον, ἐὰν ποτὲ εἰσέρχεται εἰς τὸν νοῦν αὐτοῦ ἡ ἐπιθυμία νὰ γνωρίσῃ τίνες κατοικοῦν ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῶν εὐρυχώρων ὑδάτων, θεωρεῖ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν ὡς ἐξ ἐκείνων, ὅσας δὲν ἀρκοῦν αἱ ἀνθρώπιναι δυνάμεις νὰ ἐκπληρώσωσιν. Ὀλίγον ἐπ' ἀληθείας φαντάζεται, ἐνῶ μὲ τὸ ἐλαφρὸν αὐτοῦ μονόξυλον διαπερνᾷ τὸν ποταμὸν ἢ παραπλῆει τοῦ λιμνίου τὰς ὄχθας, ὅτι τὰ πέραν ἄγρια κύματα συγκροτοῦν μέρος τοῦ σταδίου, ὅπου ἡ μεγαλοφυῖα τοῦ ἀνθρώπου τὰ δραστηριώτατα ἐνήργησε, καὶ ἡ ἐμπειρία κατώρθωσε τοὺς εὐκλεεστάτους θριάμβους. Ὀλίγον φαντάζεται ὅτι αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ πέλαγος, τὸ θεωρούμενον ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἐμπραγμα φοβερὸν καὶ ἀνυπερβλήτον, εὐκόλυνε διὰ τῆς εὐφυΐας καὶ τέχνης τοῦ ἀνθρώπου τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο διωρισμένον νὰ ἐμποδίσῃ συγκοινωνίαν, καὶ κατέστη σήμερον θίατρον ἐμπορικῶν ἐργασιῶν πολὺ σπουδαιότερων ὄλων τῶν γενομένων ποτὲ ἀρχήτερα. Καὶ ὅμως ἀληθεύουσιν αὐτὰ πάντα. Τὸ ἀρχαῖον ἐμπόριον, καὶ ἡ συγκοινωνία μεταξὺ τῶν τὴν ναυτικὴν ἀγνοοῦντων ἔθνων, σχεδὸν ἐξουθενοῦνται, παραβαλλόμενα μὲ τὰ ἔργα καὶ ἀποτελέσματα τοῦ τὴν σήμερον ἐνεργουμένου ἐμπορίου. Ἀληθεύει μὲν, ὅτι ὁ παλαιὸς τρόπος τοῦ διὰ συνοδιῶν ἐμπορευέσθαι ἔχει πολὺ τὸ λαμπρὸν καὶ καταπληκτικόν. Ἡ μακρὰ σειρά τῶν τὰ πλοῦτη τῆς Ἀνατολῆς φορτωμένων καμήλων, ἡ τῆς πολυποικίλου τρυφῆς μεγαλοπρεπῆς ἐπίδειξις, ἡ διὰ νυκτὸς στρατοπέδευσις μετὰ τῶν παρακολουθούντων ἀσμάτων καὶ ἀνατολικῶν διηγύσεων,—ταῦτα πάντα κάμνουν ἀληθῶς δυσεξάλειπτον ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμα.

Καὶ τῶντι, ἐνῶ ἡ φαντασία ὀδεύει ὀπίσω διὰ τοῦ μακροῦ παρεληλυθότος χρόνου, καὶ διατρίβει σύννοους περὶ τὰ εἰρήπια τῆς ὑπερηφάνου Ἡλιουπόλεως, ἡ τῆς ὑραίας Παλμύρας, καὶ ἀναπολοῦμεν ὅτι τὸ κλέος καὶ τὰ πλοῦτη αὐτῶν ἔχρῳστούν αἱ μεγαλοπρεπεῖς αὐταὶ πρωτεύουσαι εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος εἶδος ἐμπορίου, μᾶς ἔρχεται νὰ ἐρωτήσωμεν ἂν τὸ σημερινὸν ἐμπόριον, μὲ ὄλην τὴν πολυθρύλλητον αὐτοῦ ἔκτασιν καὶ βελτίωσιν, δύναται νὰ παραστήσῃ σχέδιον γενναϊότερον, ἢ ἐκτέ-

λεσιν εὐρυχωρότεραν καὶ μεγαλοπρεπεστέραν. Ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν, τὸ διὰ συνοδιῶν ἐμπόριον ἦτο πτωχὸν καὶ μικροπρεπὲς ὡς πρὸς ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ὁ ὠκεανὸς εἶναι θίατρον, καὶ θεράπεινα ἢ ναυτιλία. Ἐν μόνον πλοῖον, ἀταράχως καὶ ἀφανῶς τὸ πέλαγος διαβαῖνον, ἐμπορεῖ νὰ φέρῃ γόμον ἀνώτερον κατὰ τὴν ἀξίαν ἀπ' ὀλόκληρον κερβάνιον· καὶ αὐταὶ δ' αἱ πόλεις, ὅπου ἦνθει τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ἐμπόριον, μ' ὄλην τὴν τότε αὐτῶν λαμπρότητα, δὲν δύναται ποσῶς νὰ συγκριθῶσι κατὰ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐξωτερικῆς συγκοινωνίας ἢ τὸ μέγεθος τῶν ἐσωτερικῶν ἐργασιῶν, μὲ τὰς ὑπερηφάνους μητροπόλεις, αἵτινες εἶναι διαμιᾶς αἱ καθέδραι καὶ τὰ μνημεῖα τῆς ἐμπορικῆς συγκοινωνίας τῶν νεωτέρων.

Τὰ ἔθνη δὲν ἀρχίζουν νὰ λαμβάνωσιν ἀξιόλογόν τι μέρος εἰς τὴν ἐμπορικὴν συγκοινωνίαν, ἢ νὰ τρέψωσιν ὀρθὰς τινὰς ἰδέας περὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ὠφελειῶν, πλην ἀφοῦ ἰκανῶς προοδεύσωσιν εἰς τὸν πολιτισμὸν, καὶ ἀποκτήσωσι πολλὰς τῶν ἐξῆων, αἵτινες χαρακτηρίζουν τὴν βελτιωμένην κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου. Τῶν ἀγρίων ἔθνων αἱ περὶ ἐμπορίου καὶ ἰδιοκτησίας ἰδέαι εἶναι ὡς ἐπιτοπλεῖστον συγκεχυμέναι καὶ σφαλεραί. Δῆλον ὅτι αἱ ἰδέαι αὐταί, οὐσαι ἀπλῶς σχετικαί, πηγάζουν ἀπὸ τὴν μεταξύ τῶν ἀνθρώπων συγκοινωνίαν, καὶ χωρὶς τῆς συγκοινωνίας αὐτῆς οὐδέποτε ἤθελαν γεννηθῆναι. Πολλὰ τῶν ἀγρίων ἔθνων φαίνονται πάντῃ ἄμοιρα τοιοῦτων ἰδεῶν. Ἐπιθυμίας ἄλλας δὲν ἔχουν ἐμὴ τὰς ἀναφερομένας εἰς τὰς παρούσας χρείας. Ὅτε πρῶτον ἤρχισαν οἱ Εὐρωπαῖοι νὰ ἐπισκέπτονται τὴν Ἀμερικὴν, εὐρήκαν πολλὰς φυλάς, εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ὁποίων δὲν εἶχε κάμμιν ἐπιβρόχην ἢ ἰδιοκτησίαν. Ἐὰν εἰς ἄτομον τῶν φυλῶν τούτων ἐλεγέ τις, 'Δούλευσε δι' ἐμὲ, καὶ σὲ πληρόνω καλά,' ἀπεκρίνετο, 'Δὲν πεινώ.' Ἐὰν τὸν ἐπρόσφερε χρήσιμόν τι σκεῦος, ἀπεκρίνετο, 'Δὲν με χρειάζεται.' Καὶ ἄλλο ἐὰν τὸν ἐπρόσφερεν, ἔλεγεν, 'Ἐχω ἤδη ἀρκετά.' Εἰς τῶν πρώτων ἐν Ἀμερικῇ τυχοδιωκτῶν, ἡγανακτημένος διὰ τὴν τοιαύτην ἡλιθιότητα, ἔλεγεν, 'Ἀπορεῖ τις ὅποια παρακινήτικα νὰ θέσῃ πρὸ ὀφθαλμῶν των.'

Ὅπου ἡ κοινωνία οὕτως ἔχει, μόλις δύναται νὰ ὑπάρχῃ τὸ ἐμπόριον· ἀκόμη δὲ καὶ μεταξύ τῶν εἰδημονεστέρων ἀγρίων ἔθνων, περιορίζεται εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ὀλιγωτάτων καὶ μικροῦ ἀξίω ἐιδῶν, ὅσ' ἀπαιτεῖ ὁ ἀπλοὺς τρόπος τῆς ζωῆς των. Ἀλλὰ καθόσον ἐκτείνονται τοῦ ἀγρίου αἱ γνώσεις, ἐγείρεται ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς ληθαργίας, ἣτις ἐχαρακτήριζεν αὐτὸν πρότερον, ἐνόσω δὲν κατεγίνετο εἰς τὸν πόλεμον ἢ τὸ κυνήγιον, καὶ ἀρχίζει νὰ παρατηρῇ τὰ μέσα, δι' ὧν ἐμπορεῖ τὸ εἶναι αὐτοῦ νὰ βελτιώσῃ. Βαθμηδὸν γίνονται σαφεῖς καὶ ὠρισμένοι αἱ περὶ κτημάτων ἰδέαι του. Ἐχει τώρα νέα ἐπιμελείας αἰτία. Δὲν ζητεῖ πλέον μόνον νὰ ἀναπληρῶσιν τὰς καθημερινὰς χρείας, ἀλλὰ καὶ ν' αὐξάνῃ τὴν ποσότητα τῶν μονίμων αὐτοῦ κτημάτων. Ὅ,τιδὴποτε ἡ εὐφυΐα ἢ ἐπιμελεία του δύναται νὰ παράξῃ ὑπὲρ τὰ χρειώδη πρὸς ἰδίαν τροφήν ἢ εὐχαρίστησιν, ἀνταλ-

λάσεται διὰ τὰ μὴ παραγόμενα ὑπὸ τῆς ἀβοηθήτου ἐργασίας του. Τοιαύτην εὐλόγως δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἐμπορικῆς συγκοινωνίας. Τέλος, καθόσον ἐκτείνεται αὕτη ἡ συγκοινωνία, γίνεταὶ μᾶλλον ἐπαισθητὴ ἢ ἀνάγκη γενικοῦ τινὸς κυκλοφορικοῦ μέσου, καὶ τοιοῦτον μέσον ἡ εὐφυΐα ταχέως προμηθεύει. Εἶναι δὲ τοῦτο, μεταξύ τινων ἔθνων, ὄστρακα ἢ ἄλλαι φθαρταὶ οὐσίαι, ἀλλὰ γενικῶς χρησιμεύουν τὰ μέταλλα. Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, οἱ Λυδοὶ πρῶτον ἐκοσμοῦν νόμισμα· Ἐκείνοι δὲ, πρῶτον ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, νόμισμα χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ κοφάμενοι ἐχρήσαντο· τὰ Πάρια ὅμως Χρονικὰ ἀποδίδουν εἰς τοὺς Αἰγινήτας τὴν ἀρχὴν τοῦ κεκομμένου νομίσματος, ἐπὶ Φείδωνος, βασιλέως τοῦ Ἄργους, 895 πρὸ Χριστοῦ· τοῦτο ἐπιβεβαιώνει ὁ Αἰλιανὸς εἰς τὴν Ποικίλην Ἱστορίαν του· καὶ οἱ καλῆτεροι δὲ νομισματολόγοι συμφῶνως θεωροῦν τὰ τῆς Αἰγίνης νομίσματα, ἐκ τοῦ ἀρχαίου αὐτῶν σχήματος καὶ φαινομένου, ὡς τὰ παλαιότατα τῶν ἐγνωσμένων.

Αἱ κατὰ τὴν νηπιότητα τοῦ ἐμπορίου περὶ τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος τρεφόμεναι ἰδέαι πολὺ πολλάκις ἀπέχουσι τοῦ νὰ ἦναι ὀρθαί. Ἀνθρώποι, τῶν ὁποίων αἱ ἐμπορικαὶ πράξεις περιορίζονται ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἰς ἀνταλλαγὴν, θεωροῦν αὐτὸ ἐν γένει ὡς ἀπόλυτον ἔχον καὶ ὁμοειδῆ ἀξίαν. Δι' ὀλίγης ὅμως σκέψεως καθίσταται δῆλον, ὅτι τοῦ νομίσματος ἡ ἀξία κρέμεται ἀπὸ τὴν ποσότητα τῶν ὁποίων δύναται ν' ἀγοράσῃ ἀναγκαίων ἢ χρησίμων τῆς ζωῆς, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν εἶναι, ὡς ἡ τῶν λοιπῶν ὄλων, σχετικὴ καὶ μεταβλητὴ. Ὅ εἰς τὴν ἐρημον περιπλανώμενος, ὅτε, λιμοκτονημένος σχεδόν, εὐρήκε σάκκον περιέχοντα μαργαρίτας ἀντὶ τῶν ὁποίων αὐτὸς ἠλπίζε φοινίκων, εἶχε δίκαιον νὰ ἐκφωνήσῃ, 'Φεῦ, μαργαρίται μόνον εἶναι!' Εἰς ἐκεῖνον οἱ μαργαρίται δὲν ἤξιζαν τίποτε, καθότι δὲν ἠμπόρει νὰ τοὺς μεταχειρισθῇ αὐτὸς, οὔτε ἠμπόρει νὰ τοὺς ἀλλάξῃ ἀντὶ τροφῆς, δι' ἔλλειψιν τῆς ὁποίας ἐχάνετο. Ἐὰν ὁ χρυσοῦ καὶ ὁ ἀργυροῦ δὲν ἠμπόρουσαν ν' ἀλλάξωσιν διὰ πράγματα πολὺ αὐτῶν ἀναγκαϊότερα πρὸς διατήρησιν καὶ ἀνάπαυσιν τῆς ζωῆς, τὰ μέταλλα αὐτὰ, τὰ νῦν τόσοσιν πολῦτιμα, ἤθελαν ἔχειν ὀλιγωτάτην ἀξίαν. Ὅ μικρὸς ὄγκος, καὶ ἡ ἀφθαρτος σχεδὸν φύσις τῶν πολυτιμῶν μετᾶλλων, κατέστησαν αὐτὰ σχεδὸν πανταχοῦ τὸ μέσον τῆς ἀνταλλαγῆς· ἐκ δὲ τῆς κατὰ συνέπειαν τούτου δυνάμεως αὐτῶν νὰ προμηθεύωσιν πᾶν ἄλλο εἶδος προέρχεται τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἀξίας των.

Τὸ ἐμπόριον εἶναι πηγὴ πλοῦτου, διότι λαμβάνουν τὰ προϊόντα τῆς φύσεως καὶ τῆς τέχνης ἀπὸ τὰς χώρας, ὅπου διὰ τὴν πληθὺν ἐλαττοῦται ἡ ἀξία των, μετακομίζει αὐτὰ εἰς χώρας, ὅπου αὐξάνει διὰ τὴν ὀλιγότητα. Διαιροῦν δὲ τὸ ἐμπόριον οἱ περὶ πολιτικῆς οἰκονομίας συγγράψαντες εἰς ἐνεργητικὸν καὶ παθητικόν. Οἱ Ἄγγλοι, οἵτινες στέλλουν τὰς πραγματείας ἢ τὸ ἀργῦριον αὐτῶν εἰς τὴν Τουρκίαν διὰ νὰ λαμβάνωσιν τὰ προϊόντα μας, λέγεται ὅτι κάμνουν μὲ τὴν Τουρκίαν

ἐμπόριον ἐνεργητικόν. Ἄλλ' οἱ Τοῦρκοι, οἵτινες δὲν στέλλουν τὰ προϊόντα των, ἀλλὰ περιμένουν ἕως νὰ ἐλθῶσιν οἱ Ἄγγλοι νὰ ἐπάρωσιν αὐτὰ, κάμνουν μὲ τὴν Ἄγγλιαν ἐμπόριον παθητικόν. Εἶναι δὲ τὸ ἐνεργητικὸν ἐμπόριον πολὺ ἐπωφελέστερον τοῦ παθητικοῦ, καθότι καὶ εἰς πλείοτους δίδει ἐνασχόλησιν, καὶ προσέτι ἀφίνει τοὺς εἰς αὐτὸ καταγινομένους ἐλευθέρους νὰ ἐκλέγωσιν ὅποιανδὴποτε θέλουν ἀγοράν. Ὅθεν ὅλα τὰ πεφωτισμένα ἔθνη δίδονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς ἐνεργητικὸν ἐμπόριον.

Ἡ ἐκτεταμένη συναλλαγὴ τῶν εἰς διάφορα ἔθνη πραγματειῶν, καὶ ἡ κατὰ συνέπειαν τούτου σχεδὸν παγκόσμιος διάδοσις τῶν ὁποῦδήποτε τῆς γῆς πολυτιμῶν προϊόντων, εἶναι ἀξιολογώταται ὠφέλεια τῆς ἐξαπλώσεως καὶ βελτιώσεως τῆς ναυτιλίας. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐταὶ μόναι. Ἡ τέχνη αὕτη συνήργησε πολὺ εἰς τὸ νὰ ἐκτείνῃ τὰς γνώσεις, καὶ νὰ διεγείρῃ πνεῦμα ἐπιχειρήσεως. Ἡ ναυτικὴ ἐστάθη τῆς ἀνακαλύψεως οὐχ ἥττον παρὰ τοῦ ἐμπορίου ἢ θεράπεινα. Εἰς τὴν τέχνην ταύτην χρεωστοῦμεν τὸ ὅτι οὐδὲν μέρος τῆς σφαίρας μένει ἀνεξέταστον. Μόλις δύναται νὰ εὐρεθῇ μέρος τοῦ Ἀτλαντικοῦ ἢ Εἰρηνικοῦ Ὀκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ναυτοῦ δὲν ἐθεώρησε· μόλις αἰγιαλὸς ὁποιασδήποτε ἡπείρου, τὸν ὁποῖον δὲν κατεμέτρησε.

Οἱ ΣΚΥΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΕΡΝΑΡΔΟΥ.

Τὸ μοναστήριον τοῦ ἀγίου Βερνάρδου κεῖται ἐπὶ τῆς κορυφῆς σχεδὸν τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους τῶν Ἄλπεων, εἰς τὴν ἐπαρχίαν Wallis τῆς Ἑλβετίας. Ἐκεῖ ὅπου τὰ ἐρυθρὰ ἄνθη τοῦ ῥοδοδένδρου ἀναπτύσσονται μὲ σπανίαν ὠραιότητα, ὁ ὀδοιπόρος ὑποφέρει τὰ μέγιστα τὸν χειμῶνα ἀπὸ δεινὰς θυέλλας, αἱ ὁποῖαι συμβαίνουσιν αἰφνιδίως. Οἱ δρόμοι τότε γίνονται ἄβατοι διὰ τῆς συσσωρευμένης χιόνος, τῆς ὁποίας ὑπερμεγέθεις ὄγκοι καταφέρονται ἀπὸ τὰ ὕψη τῶν ὄρεων εἰς τὰς κοιλάδας. Οἱ φιλόξενοι μοναχοὶ, ἂν καὶ ἔχωσιν ὀλίγας προσόδους, δέχονται τοὺς ῥιγοῦντας καὶ ἀπνηδυηκότας ὀδοιπόρους εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ προθύμως μεταδίδουσιν εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῶν τροφήν. Ἡ φιλανθρωπικὴ ὁμως προσοχὴ αὐτῶν δὲν περιορίζεται εἰς τοὺς δεομένους τῆς φιλοξενου ταύτης περιθάλψεως, ἀλλ' ἀνεδέχθησαν τὸ ἐπικίνδυνον ἔργον νὰ ἀνιχνεύωσιν καὶ τοὺς δυστυχεῖς, οἱ ὁποῖοι, ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν θύελλαν, ἀνευ τῆς φιλανθρωπικῆς αὐτῶν βοηθείας ἤθελον ἀποθάνειν. Βοηθοῦνται δὲ εἰς τοῦτο πολὺ ἀπὸ ἐν εἶδος μεγαλωτάτων σκύλων ἐπίτηδες γυμναζομένων, τῶν ὁποίων ἡ ὄρεϊα ὄσφρησις σώζει πολλοὺς ἡμιθανεῖς ὀδοιπόρους. Ῥιγῶν ἀπὸ ψύχραν καὶ ἀποπλανημένος τοῦ ὁρθοῦ δρόμου, ὁ ταλαίπωρος ὀδοιπόρος καταλαμβάνεται ἀπὸ ὕπνον, καὶ σκεπασμένος ἀπὸ χιόνα ἐνίοτε ἕως δεκά πόδας καὶ ἐπέκεινα, ἀνιχνεύεται ὑπὸ μόνων τῶν προσεκτικῶν σκύλων. Ἀνασκάπτουσι δὲ οὗτοι μὲ τοὺς πόδας τὴν

χιόνα, και όλολύζοντες προσκαλοῦσι τοὺς μοναχοὺς εἰς βοήθειαν. Διὰ τὴν ἀναλαμβάνουσι ταχέως οἱ δυστυχεῖς ὁδοιπόροι, περιβάλλουσιν οἱ μοναχοὶ εἰς τὸν λαίμον τῷ σκύλου ἀγγεῖον γεμάτον μὲ δυνατόν ῥακί· ὁ σύντροφός του ἔχει ἐν ζεστόν ἐπανωφόρεμα. * Ἄν δὲν τοὺς εὐρωσι πλέον ζωντανούς, τοὺς ἀνιχνεύουσι τούλαχιστον νεκρούς, ὥστε νὰ ἀναγνωρίζωνται ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς των*. Εἰς τῶν σκύλων τούτων ἐφόρει ἀριστεῖον, διότι ἔσωσεν 22 ἀνθρώπους. Πολλοὶ ὁδοιπόροι εἶδον τὸν γενναῖον τοῦτον σκύλον κατὰ τὸ 1814 ἔτος, καὶ ἤκουσαν τὸ ἑσπέρας παρὰ τῶν μοναχῶν τὴν βιογραφίαν του· ἀπέθανε δὲ τὸ 1816 ἔτος συνοδεύων πτωχῶν ὁδοιπόρων. Οὗτος ἦτον ὁ ταχυδρόμος τοῦ Πεδεμοντιῦ (Piemont), ὁ ὁποῖος, ἐπιθυμῶν νὰ ἐπιστρέψῃ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν οἰκογενεῖάν του, ἂν καὶ οἱ μοναχοὶ τὸν ἀπέτρεπαν τῆς νυκτερινῆς ὁδοιπορίας, μόλις ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ μοναστήριον, καὶ ἐσκεπάσθη αὐτός, καὶ οἱ δύο του σύντροφοι, καὶ ὁ τόσον ὠφέλιμος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα σκύλος, ὑπὸ τῶν βιαίως καταφερομένων μεγίστων ὄγκων τῆς χιόνας, οἱ ὁποῖοι ἔθαψαν συγχρόνως καὶ τὴν οἰκογενεῖαν τοῦ δυστυχῶς ταχυδρόμου ἐξελθούσαν πρὸς ἀπάντησιν αὐτοῦ, ὥστε δὲν ἐσώθη κανεὶς.

Εἰς τῶν ὠφελίμων τούτων σκύλων ἀνιχνεύσεν εἰς τὴν χιόνα μητέρα ἀποθανούσαν μὲ τὸ ζῶν ἔτι αὐτῆς παιδίον, τὸ ὁποῖον παρεκίνησε νὰ ἀναβῆ εἰς τὸν νῶτόν του, ὥστε τοιουτοτρόπως τὸ ἔφερον εἰς τὸ μοναστήριον.

Τὸ μοναστήριον κεῖται εἰς βράχον ὑπερέχοντα 7348 πόδας ἀπὸ τὴν τῆς πεδιάδος ἐπιφάνειαν, καὶ φιλοξενίζει κατ' ἔτος 8 ἕως 9000 ὁδοιπόρους, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δωρεάν.—ΑΝΘΩΑ, ΚΟΙΝ. ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΙΟΥΔΑΙΚΟΣ ΜΥΘΟΣ.

ΡΑΒΒΙΝΟΣ τις, Ἀκίβας ὀνομαζόμενος, ἀναγκασθεὶς ὑπὸ βιαίου διωγμοῦ ν' ἀφήσῃ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, περιεπλανᾶτο εἰς ἀκάρπους, ἀμμόδεις ἐρημίας. Μόνα σκευὴ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ λύχνον, τὸν ὁποῖον ἀναπτετὴν νύκτα διὰ νὰ μελετᾷ τὸν Νόμον· ἀλεκτρυόνα, ὅστις ἐχρησίμευεν εἰς αὐτὸν ἀντὶ ὠρολογίου, τακτικῶς τὴν αὐγὴν ἀναγγέλλων· καὶ ὄνον, ἐφ' οὗ ὤχεϊτο.

Ὁ ἥλιος ἔδνε βαθυμηδὸν ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα, ἡ νύξ προσήγγιζε ταχέως, καὶ ὁ πτωχὸς ὁδοιπόρος ἠγνόει ποῦ νὰ σκεπάσῃ τὴν κεφαλὴν, ἢ νὰ ἀναπαύσῃ τὰ κοπιασμένα μέλη του. Ἀπηυδημένος, καὶ σχεδὸν ἔτοιμος νὰ λειποθυμήσῃ, ἐφθασε, τέλος, πλησίον τινὸς χωρίου. Ἐχάρη δὲ ὅτι εὐρήκεν αὐτὸ κατακημένον, ὅτεχασθεὶς ὅτι, ὅπου ἄνθρωποι διέτριβαν, ἐκεῖ ὑπῆρχε καὶ φιλανθρωπία καὶ συμπάθεια· ἀλλὰ πόσον ἐλανθάνετο! Ἐζήτησε κατάλυμα διὰ τὴν νύκτα, —δὲν τὸν ἐδόθη. Οὐδεὶς τῶν μισθῶν κατοίκων ἤθελε νὰ ὑποδεχθῆ αὐτόν. Ὁ Θεὸς ἐξ ἀνάγκης προσέδραμεν εἰς γειτονεῦόν τι δάσος. Ἰσχυρῶν, σκληρότατον, εἶπε,

‘νὰ μὴν εὐρίσκω στέγην φιλόξενον νὰ μὲ σκεπάσῃ ἀπὸ τὴν δυσκρασίαν τοῦ καιροῦ· ἀλλὰ δίκαιος ὁ Θεός, καὶ πᾶν ἐμπόδιον διὰ τὸ κάλλιον.’ Ἐκάθισεν ὑπὸ δένδρον, ἀναψε τὸν λύχνον, καὶ ἤρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ τὸν Νόμον. Μόλις δὲ εἶχεν ἀναγνωσμένον ἐν κεφάλαιον, καὶ σφοδρὸς ἄνεμος ἐσβυσε τὸ φῶς. ‘Τί!’ ἐξεφώνησε, ‘νὰ μὴν ἀφεθῶ κἂν νὰ ἐξακολουθῶ τὰς προσφιλεῖς μελέτας μου! Ἀλλὰ δίκαιος ὁ Θεός, καὶ πᾶν ἐμπόδιον διὰ τὸ κάλλιον.’

Ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς γυμνῆς γῆς, νὰ λάβῃ, εἰ δυνατόν, ὀλίγων ὠρῶν ὕπνον. Μόλις δ' ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ λύκος ἄγριος ὀρμήσας ἐφόρευσε τὸν ἀλεκτρυόνα. ‘Τί νέον δυστύχημα τοῦτο!’ ἐκραξεν ὁ ἐκπεπληγμένος Ἀκίβας. ‘Υπάγει ὁ ἄγρυπνός μου σύντροφός! ποῖος λοιπὸν θέλει μ' ἐξυπνίσειν εἰς τὸ μέλλον νὰ σπουδάζω τὸν Νόμον; Ἀλλὰ δίκαιος ὁ Θεός, καὶ αὐτὸς γινώσκει καλήτερα τὸ εἰς τοὺς ταλαιπώρους ἡμᾶς θνητούς ἐπωφελεῖς.’ Μόλις ἐτελείωσε τὰ λόγια ταῦτα, καὶ φοβερὸς λέων ἐλθὼν κατέφαγε τὸν ὄνον. ‘Τί μέλλει γενέσθαι τώρα;’ ἐξεφώνησεν ὁ ἔρημος ὁδοιπόρος· ‘ὑπάγει ὁ λύχνος καὶ ὁ ἀλεκτρυόνας μου, ὑπάγει καὶ ὁ δυστυχῆς ὄνος μου· ὑπάγουν ὅλα! Ἀλλὰ δόξα σοι, ὁ Θεός· αὐτὸς πράττει τὸ καλῆτερον.’ Ἐπέρασεν ἄγρυπνον νύκτα· ἐνωρίς δὲ τὸ πρῶτ' ὑπῆγεν εἰς τὸ χωρίον νὰ προμηθευθῆ, εἰ δυνατόν, ἵππον τινὰ ἢ κἂν ἄλλο κτῆνος ἀχθοφόρον, μὲ τὴ βοήθειαν τοῦ ὁποῖου νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του. Ἀλλὰ πόσον ἠπόρησε, μὴ εὐρῶν ἄνθρωπον ζωντανόν!

Φαίνεται ὅτι συμμορία ληστῶν, εἰσελθούσα εἰς τὸ χωρίον κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός, ἐφόρευσε τοὺς κατοίκους, καὶ διήρπασε τοὺς οἴκους των. Εὐθὺς δὲ ὅτε ὁ Ἀκίβας συνῆλθεν ἱκανῶς ἀπὸ τὸ θάμβος, τὸ προξενηθὲν ὑπὸ τοῦ θαυμασίου τούτου συμβεβηκότος, ἀνύψωσε τὴν φωνήν, καὶ εἶπεν, ‘ὦ μεγάλη Θεέ, Θεέ τοῦ Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, τώρα γνωρίζω ἐκ πείρας ὅτι οἱ ταλαίπωροι θνητοὶ ἀμβλυωποῦν καὶ τυφλώτταν, πολλάκις ὡς δεινὰ θεωροῦντες τὰ πρὸς σωτηρίαν αὐτῶν ἀποβλέποντα. Σὺ δὲ μόνος εἶσαι εὐμενῆς, δίκαιος, καὶ ἐλεήμων. Ἄν οἱ σκληρακάρδιοι χωρικοὶ δὲν μ' ἀπεδίωκαν διὰ τῆς μισοξενίας αὐτῶν, ἐξάπαντος ἤθελα γένειν τῆς δυστυχίας αὐτῶν συμμετοχῶς· ἂν ὁ ἄνεμος δὲν μου ἐσβυσε τὸν λύχνον, οἱ λησταὶ ἤθελαν ἐφελκυσθῆν εἰς τὸ δάσος, καὶ μὲ φονεύσειν. Νοῶ δὲ καὶ ὅτι τὸ ἔλεός σου μ' ἐστέρησε τῶν δύο συντρόφων μου, ὥστε νὰ μὴ γνωρίσωσιν αἱ ἄρπαγες διὰ τοῦ θορύβου αὐτῶν ποῦ εὐρισκόμην. Εὐλογητὸν εἶναι τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων!’

ΚΑΙ οἱ πιστεύοντες καὶ οἱ ἀπιστοῦντες χωρὶς λόγου εἶναι καταφρονήσεως ἐπίσης ἄξιοι. Ὑποπίπτουν δὲ εἰς τὴν πλάνην ταύτην τόσον συνεχῶς οἱ δεῦτεροι, ὅσον οἱ πρῶτοι.

ΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΟΔΟΙΠΟΡΙΑ.—ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΒΙΟΥ.

ΕΝΩΡΙΣ τὸ πρῶτ' ἐξῆλθε τοῦ πανδοχείου Ὁβιδᾶς, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀβενσίνα, καὶ ἤρχισεν ὁδοιπορίαν εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Ἰνδοστάν. Ἐνδυναμωμένος ὑπὸ τοῦ ὕπνου, θαρρύνόμενος ὑπὸ τῆς ἐλπίδος, καὶ ὑπὸ τοῦ πόθου κεντούμενος, ταχέως διέβαινε τὰς κοιλάδας, ἐβλεπε δὲ τοὺς λόφους βαθυμηδὸν ὑψομένους ἐνώπιον αὐτοῦ.

Ἐνῶ ἐπέρνα, τοῦ ἔφθελαν τὴν ἀκοὴν τὰ ἐωθινὰ τῶν παραδεισείων πτηνῶν ἄσματα, ἐρρίπιζετο ἀπὸ τὰς τελευταίας πνοὰς τῆς πιπτούσης αὔρας, ἐρραντίζετο δὲ μὲ δρόσον ἐξ ἀρωματοφόρων δασῶν· ποτὲ μὲν ἐθεώρει τὴν οὐρανομήκη δρῶν, ἄλλοτε δ' ἐνέπνεε τοῦ ρόδου τὴν γλυκυτάτην εὐωδίαν· ἐτέρπετο πᾶσα αἴσθησις αὐτοῦ, καὶ πᾶσα φροντίς ἐξωρίσθη ἀπὸ τὴν καρδίαν του.

Προέβαινε τοιουτοτρόπως, ἕως οὗ σχεδὸν ἐφθασεν ὁ ἥλιος κατὰ τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῦ ἐμάρανε τὴν δύναμιν ἡ ἀλγῆθεῖσα θερμότης· περιστρέψε τότε τοὺς ὀφθαλμούς εἰς ζήτησιν ὁδοῦ εὐκολωτέρας. Ἐκ δεξιῶν, ἴδεν ἄλσος τι, φαινόμενον τὰς σκιὰς αὐτοῦ νὰ σαλεύῃ ὡς σημεῖον προσκλήσεως· ἐμβὰς, κατεγοητεύθη ἀπὸ τὸ εὐθαλὲς καὶ δροσερὸν τοῦ τόπου. Διόλου ὅμως δὲν ἐλθμόνησε ποῦ ὁδοιπόρει, ἀλλ' εὐρήκε μονοπάτιον, ἀνθέων πρασιάς ἔχον ἐνθεν κάκειθεν, καὶ, ὡς ἐνόμιζε, παράλληλον μὲ τὸν κυριώτερον δρόμον· ὑπερεχάρη δὲ ὅτι τὸ εὐτυχὲς τοῦτο πείραμα ἱκανοποίησεν αὐτόν νὰ ἐνώσῃ τὴν ἡδονὴν μετὰ τοῦ ἔργου, καὶ ν' ἀπολαύσῃ τὰς ἀμοιβὰς τῆς ἐπιμελείας χωρὶς νὰ ὑποφέρῃ τὰς κακοπαθείας αὐτῆς.

Ἐξηκολούθει λοιπὸν ἔτι νὰ προοδεύῃ, χωρὶς τὴν παραμικρὰν τοῦ ζήλου αὐτοῦ χαύνωσιν, πλὴν ὅτι κάποτε ἴστατο δελεαζόμενος ὑπὸ τῆς μουσικῆς τῶν εἰς τὴν σκιὰν συνηθροισμένων πτηνῶν, καὶ ἄλλοτε διεσεκέδαζε συλλέγων τὰ ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῆς ὁδοῦ ἄνθη, ἢ τοὺς ἐπὶ τῶν κλάδων κρεμαμένους καρπούς. Τέλος, τὸ πρᾶσινον μονοπάτιον ἤρχισε νὰ ἐκκλῖνῃ ἀπὸ τὴν πρώτην αὐτοῦ ροπήν, καὶ νὰ περιστρέφεται ἀναμέσον λόφων καὶ δασῶν, ὅπου πηγαὶ τὸν ἄερα ἐδρόσιζαν, καὶ ῥυακες κρημιζόμενοι ἔλυαν τὴν σιωπήν.

Ἐδῶ σταθεῖς ὀλίγον, ἤρχισε νὰ σκέπτεται, μήπως πλέον δὲν ἦτον ἀσφαλὲς ν' ἀποπλανᾶται τῆς ἐγνωσμένης λεωφόρου· ἀλλ' ἐνθυμηθεὶς ὅτι τώρα ἡ θερμότης ἦτον εἰς τὴν ἀκμὴν αὐτῆς, καὶ ὅτι τὸ πεδίον ἦτο κοινορτῶδες καὶ ἀνώμαλον, ἀπεφάσισε νὰ ἐξακολουθῆ τὴν καινὴν ὁδὸν, τὴν ὁποῖαν ἐστοχάζετο ὅτι μόνον ἔκαμνεν ὀλίγας τινὰς καμπὰς διὰ τοῦ τόπου τὸ ἄνισον, ἔπειτα δ' ἐτελείονεν εἰς τὸν κοινὸν δρόμον.

Ἀποδιώξας οὕτω τὴν μέριμναν, ἀνεκαίνισε τὸ βῆμα, ἂν καὶ μετὰ τινος ὑποψίας ὅτι δὲν προώδευεν. Ἡ τοῦ πνεύματος δὲ ἀνησυχία παρεκίνει αὐτόν νὰ προσηλωταί εἰς πᾶν νέον ἀντικείμενον, καὶ νὰ παραχωρῆ εἰς πᾶσαν αἴσθησιν, ἱκανὴν νὰ τέρψῃ ἢ νὰ διασεκέδασῃ αὐτόν. Ἠκροάζετο πᾶσαν ἠχῶν, ἀνέβαινε πάντα λόφον, ἐξέ-

κλινεν εἰς πᾶν ῥυάκιον, καὶ ἠδύνετο ἀνιχνεύων τὸν δρόμον ἐνὸς σιγαλέου ποταμοῦ, ὅστις μεταξὺ τῶν δένδρων περιεκυλίετο, καὶ μεγίστην ἐπότιζε χώραν δι' ἀναριθμήτων περιστροφῶν.

Εἰς τὰ τερπνὰ ταῦτα αἱ ὄραι παρήρχοντο ἀμέτρητοι· αἱ παρεκτροπαὶ εἶχαν ἤδη συγκεχυμένην τὴν μνήμην αὐτοῦ, καὶ ἠγνόει πρὸς τί μέρος νὰ ὀδεύσῃ. Ἔστεκε σύννους καὶ τεθορυβημένος, φοβούμενος μὲν νὰ προβῆ, διὰ νὰ μὴ ἀποπλανηθῆ ἔτι μάλλον, καὶ μ' ὄλον τοῦτο συναισθανόμενος ὅτι παρῆλθε πλέον ὁ καιρὸς τοῦ παίξαι καὶ βραδύνειν. Ἐνῶ δὲ τοιουτοτρόπως ἐβασάνιζεν αὐτόν ἡ ἀδηλόγητος, νέφη ἐκάλυψαν τὸν οὐρανόν, ἡ ἡμέρα ἐχάθη ἀπ' ἔμπροσθέν του, καὶ ἀνεμοζάλη αἰφνίδιος συνήχθη περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

Ὁ κίνδυνος τώρα διήγειρεν αὐτόν εἰς ταχεῖαν καὶ λυπηρὰν τῆς μωρίας του ἀνάμνησιν· ἴδε πῶς ἡ εὐδαιμονία χάνεται ὅταν ἡ ἀνάπαυσις ζητήται· ἐλεεινολόγησε τὴν γυναικῶδη ἀνυπομονησίαν, ἥτις παρεκίνησεν αὐτόν νὰ ζητήσῃ σκίεπν εἰς τὸ δάσος, καὶ κατεφρόνησε τὴν μικροπρεπῆ περιέργειαν, ἥτις ὠδήγησεν αὐτόν ἐκ μιᾶς εἰς ἄλλην οὐτιδανότητα. Ἐνῶ δὲ τοιουτοτρόπως ἐσκέπτετο, ἔγινε μαυρότερος ὁ ἀήρ, καὶ κρότος βροντῆς διέκοψε τὴν μελέτην του.

Μόνη σωτηρίας ἐλπίς ἔμεινε τώρα νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, καὶ νὰ ζητήσῃ ἀνοιγμά τι τοῦ δάσους, ὅθεν νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν πεδιάδα. Ἐπεσε πρηνῆς καταγῆς, καὶ παρέδωκε τὴν ζωὴν αὐτοῦ εἰς τὸν Κύριον τῆς φύσεως. Σηκωθείς δὲ πεποιδῶς καὶ ἀτάραχος, ἐσπευδεν ἔμπροσθεν τὴν ῥομφαίαν ἔχων εἰς τὴν χεῖρα· διότι τὰ θηρία τῆς ἐρήμου ἦσαν συγκεκινημένα, καὶ πανταχόθεν ἠκούοντο οἱ μεμιγμένοι ὀλολυγμοὶ τῆς λύσσης, καὶ τοῦ φόβου, καὶ τοῦ ὀλέθρου, καὶ τῆς ψυχροῦραγίας· ὅλα τὰ φρικτὰ τοῦ σκότους καὶ τῆς μοναξίας περιστοιχίουν αὐτόν· οἱ ἄνεμοι ἐβρυχῶντο εἰς τὰ δάση, καὶ οἱ χεῖμαρροι ἀπὸ τοὺς λόφους κατεκρημιζόντο.

Οὕτω, ἀμηχανῶν καὶ τεθλιμμένος, περιεπλανᾶτο εἰς τὴν ἐρημον, χωρὶς νὰ γνωρίξῃ ποῦ ὑπῆγαιεν, ἢ ἂν κατὰ πᾶσαν στιγμὴν προσήγγιζε μάλλον εἰς τὴν σωτηρίαν ἢ τὴν ἀπώλειαν. Τέλος, ὄχι ὁ φόβος, ἀλλ' ὁ κόπος, ἤρχισε νὰ τὸν κυριεύῃ· δυσπρῶτων καὶ τρέμων, ἔμελλεν ἤδη νὰ πλαγιάσῃ τὴν τελευταίαν ἰσως φορὰν, ὅτε τὸν ἐφθασαν διὰ τῶν βάτων ἀκτίνες ἀμαυροῦ τινὸς λύχνου. Προεχώρησεν εἰς τὸ φῶς, καὶ βεβαιωθείς ὅτι προήρχετο ἀπὸ τὴν καλύβην ἐρημίτου, ἔκρουσε ταπεινῶς τὴν θύραν, καὶ λαβὼν ἀδειαν εἰσῆλθεν. Ὁ γέρον παρέθηκεν εἰς τὸν ξένον τὰς δι' ἑαυτὸν συνηγμένας ζωοτροφίας, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ Ὁβιδᾶς μετὰ προθυμίας καὶ εὐγνωμοσύνης μετέλαβε.

Τοῦ δείπνου τελειώσαντος, ‘Διηγῆσού με,’ εἶπεν ὁ ἄσκητης, ‘τίνι τρόπῳ κατήνησες ἐδῶ· πρὸ εἰκοσι ἐτῶν κατοικῶ τὴν ἐρημον ταύτην, καὶ ὅμως ποτὲ πρότερον ἄνθρωπον δὲν ἴδα.’ Ὁ Ὁβιδᾶς τότε διηγῆθη τὰ τῆς ὁδοιπορίας αὐτοῦ, χωρὶς νὰ κρύψῃ ἢ νὰ δικαιολογήσῃ τίποτε.

* Εἰς τὸ ψυχρὸν κλίμα τοῦτο ἡ φυσιολογία τοῦ νεκροῦ ἀσθενεῖται καὶ μετὰ παρέλευσιν δύο ἡμερῶν.

‘Υιέ, εἶπεν ὁ ἐρημίτης, ‘τὰς σημερινὰς πλάνας καὶ μωρίας, κινδύνους καὶ ἀποφυγὰς, ἄφες νὰ διαπεράσωσιν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας σου. Ἐνθυμῶν ὅτι ὁ ἀνθρώπινος βίος εἶναι μιᾶς ἡμέρας ὁδοπορία. Τὴν πρῶτην τῆς νεότητος σηκονόμεθα εὐρῆστοι καὶ εὐέλπιδες· κινούμεν πρόθυμοι, μετὰ χαρὰς καὶ ἐπιμελείας, καὶ ὀδεύομεν ὀλίγον εἰς τὴν εὐθεϊαν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, πρὸς τὰς μονὰς τῆς ἀναπαύσεως. Μετὰ βραχὺ καιροῦ διάστημα ὁ ζῆλος ἡμῶν ψυχραίνεται, καὶ ζητοῦμεν ἐλάφρως τὸ χρέος μας, καὶ μέσα τινὰ εὐκολώτερα, δι’ ὧν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ αὐτὸ τέλος.

Ἀποφασίζομεν ἀκολούθως νὰ μὴ μᾶς τρομάξωσι πλέον μακροσυσμένα τὰ ἐγκλήματα, ἀλλ’ εἰς τὴν ἰδίαν ἡμῶν σταθερότητα πεποιθότες νὰ πλησιάζωμεν αὐτὰ, χωρὶς ὁμῶς νὰ τὰ ἐγγίζωμεν. Ἐμβαινομεν οὕτω εἰς τοὺς λειμῶνας τῆς τρυφῆς, καὶ ἀναπαυόμεθα εἰς τὰς σκιὰς τῆς ἀσφαλείας. Ἐνταῦθα ἡ καρδία μαλακύνεται, καὶ ἡ ἀγρυπνία παύει· τότε μᾶς φαίνεται ἀκίνδυνον ἐν ἄλλο βῆμα, καὶ πειθόμεθα εὐκόλως νὰ στρέψωμεν τοῦλάχιστον τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τοὺς κήπους τῆς ἠδονῆς. Πλησιάζομεν αὐτοὺς μετ’ ἀπορίας καὶ δισταγμοῦ· εἰσερχόμεθα, ἀλλ’ εἰσερχόμεθα δειλοὶ καὶ τρέμοντες· πάντοτε δ’ ἐλπίζομεν νὰ διέλθωμεν αὐτοὺς χωρὶς νὰ χάσωμεν τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, τὴν ὁποίαν, δι’ ὀλίγον τινὰ καιρὸν, φυλάττομεν ὑπ’ ὄψιν, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν προτιθέμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν.

Ἀλλὰ πειρασμὸς διαδέχεται πειρασμὸν, καὶ ἀμάρτημα προετοιμάζει δι’ ἀμάρτημα· τοῦ χρόνου προϊόντος, χάνομεν τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἀθωότητος, καὶ παραμυθούμεν τὴν ἀνησυχίαν ἡμῶν μετὰ σαρκικὰς ἀπολαύσεις. Βαθμηδὸν λησμονοῦμεν τὸν πρῶτόν μας σκοπὸν, καὶ ἐγκαταλείπομεν τὴν μόνην τοῦ ἡμετέρου βαθμοῦ ἀνάλογον ἐπιθυμίαν. Περιπλεκόμεθα εἰς ὑποθέσεις, καταβυθίζόμεθα εἰς τρυφὰς, καὶ πλανώμεθα εἰς τοὺς λαβυρίνθους τῆς ἀστασίας, ἕως οὗ τὸ σκότος τοῦ γηρατειοῦ νὰ μᾶς περικαλύψῃ, καὶ ἀσθένεια καὶ μέριμνα νὰ ἐμφράξωσι τὴν ὁδὸν μας. Στρέφομεν τότε εἰς τὸν παρελθόντα βίον τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ φρίκης, μετὰ λύπης, καὶ μετανοίας· καὶ ποθοῦμεν, πλὴν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποθοῦμεν εἰς μάτην, νὰ μὴν εἶχαμεν ἐγκαταλείψειν τὰς ὁδοὺς τῆς ἀρετῆς.

Εὐδαίμονες, υἱέ μου, ὅσοι μάθωσιν ἀπὸ τὸ παράδειγμα σου νὰ μὴν ἀπελπίζωνται, ἀλλ’ ἐνθυμῶνται ὅτι, ἂν καὶ παρήλθῃ ἡ ἡμέρα, καὶ ἡ δύναμις των κατεφθάρῃ, μένει, μ’ ὄλον τοῦτο, εἰς ἀκόμη ἀγῶν· ὅτι πάντοτε ὑπάρχει διορθώσεως ἐλπίς, καὶ οὐδέποτε μένουσιν ἀβόηθῃτοι αἱ εἰλικρινεῖς προσπαθήσεις· ὅτι ὁ πλανώμενος ἐμπορεῖ, τέλος, νὰ ἐπιστρέψῃ μετ’ ὄλας αὐτοῦ τὰς πλάνας· καὶ ὅτι ἐνώπιον τοῦ ἐπικαλουμένου ἐνίσχυσιν καὶ γενναιοσύνην ἐξ ὕψους φέγουσιν οἱ κίνδυνοι καὶ πᾶσα δυσκολία. Ὑπάγε τώρα, υἱέ μου, εἰς ἀνάπαυσιν· παραδώσου εἰς τὴν φροντίδα τῆς Παντοδυναμίας· καὶ ὅταν σὲ καλέσῃ πάλιν εἰς τὸν κάματον ὁ ὄρθρος, ἐκ νέου ἄρχισε τὴν ὁδοπορίαν καὶ τὴν ζωὴν σου.

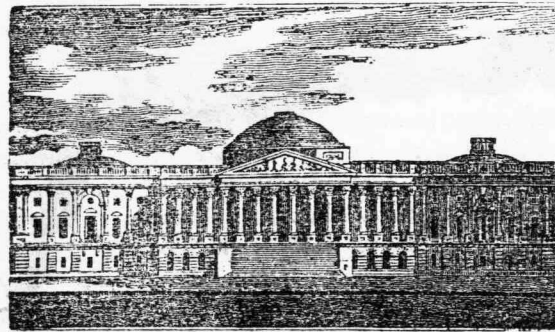
Ἡ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝΕΙΑ, ΠΡΩΤΕΤΟΤΕΑ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.

Εἰς τὰς Ἠνωμένας ἢ Ὁμοσπόνδους Πολιτείας ἀνήκει ὄλον τὸ μέσον μέρος τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν. Δὲν κατοικεῖται ὁμῶς εἰσέτι ὀλόκληρος ἡ ἐκτεταμένη αὕτη χώρα· τὸ δυτικὸν μέρος εἶναι ἀκαλλιέργητος ἐρημία, ὅπου περιπλανῶνται ὀλίγα μόνον μυριάδες αὐτοχθόνων Ἰνδῶν· τὸ δὲ ἀνατολικόν, τὸ κατωκημένον καὶ πεπολιτισμένον, διαιρεῖται εἰς ἐπαρχίας ἢ μᾶλλον πολιτείας τὸν ἀριθμὸν εἰκοσιῆς. Ἐκάστη τῶν Πολιτειῶν ἔχει μὲν διοικήσιν ἰδιαιτέραν καὶ ἀνεξάρτητον, μετὰ κυβερνήτην ἐπὶ κεφαλῆς· ἅπασαι ὁμῶς εὐρίσκονται συνενωμέναι ὑπὸ κεντρικὴν ἢ ὁμόσπονδον ἀρχὴν, τῆς ὁποίας καθέδρα εἶναι ἡ πόλις Οὐασιγκτῶνεια, κειμένη εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κολομβίας. Διαφέρουσι δὲ κατὰ τὸ μέγεθος αἱ Πολιτεῖαι, αἱ μὲν οὖσαι ὀκταπλάσιαι τῆς Πελοποννήσου, αἱ δὲ ὀλίγον αὐτὴν ὑπερβαίνουσαι.

Ἡ περιοχὴ τῆς Κολομβίας, τὴν ὁποίαν ἤδη ἀνεφέραμεν, εἶναι ἀξιοσημείωτος καὶ διὰ τὴν γένεσιν καὶ διὰ τὸν σκοπὸν αὐτῆς. Συνίσταται ἀπὸ μεριδίων τι χώρας ἐκ δύο τῶν μεγαλύτερων ἐπαρχιῶν ἢ πολιτειῶν, ἀπεσπασμένον ἐξ αὐτῶν, ἀποκεχωρισμένον ἐκ τῆς δικαιοδοσίας των, καὶ διόλου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἢτοι τῶν γερουσιαστῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ. Ἐγένετο δὲ τοῦτο, μετὰ σκοπὸν νὰ ἐξασφαλισθῶσι τὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως, — οἱ ὑπάλληλοι τῆς ὁμοσπόνδου κυβερνήσεως, — ἀπὸ τὴν τοπικὴν δικαιοδοσίαν ὁποιασδήποτε ἀπλῆς πολιτείας, καὶ ἀπὸ πᾶσαν μετὰ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς σύγκρουσιν. Πρὸς τοῦτο, διέταξαν οἱ πρῶτοι νομοθέται τῆς Ἀμερικῆς, νὰ ὑπάρχῃ μικρὰ τις περιοχὴ ἔξω τῆς δυνάμεως ὁποιασδήποτε τῶν πολιτειῶν· οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς ταύτης νὰ μὴ στέλλωσιν ἀντιπροσώπους εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν· νὰ κυβερνῶνται ἀμέσως ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως· καὶ εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην νὰ κτισθῇ τὸ Κοινοβουλευτήριον, ἢτοι ὁ οἶκος, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ συνεδριάξῃ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις. Ταῦτα δὲ πάντα καὶ ἔγιναν.

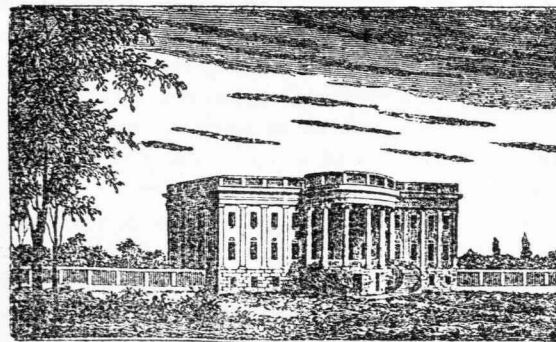
Ἡ περιοχὴ τῆς Κολομβίας εἶναι τετράγωνος, δέκα μιλίων ἔκτασιν ἔχουσα πανταχόθεν. Ὁ ποταμὸς Ποτομάκιος διαρρέει αὐτὴν κατὰ τὸ μέσον· συνίσταται δὲ ἡ περιοχὴ ἐκ μεριδίου ἐπαρθέτου ἀπὸ τὴν Μαριλανδίαν πρὸς ἄρκτον τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἄλλου μεριδίου ἐπαρθέτου ἀπὸ τὴν Βιργινίαν πρὸς νότον. Ὀλόκληρος ἡ περιοχὴ περιλαμβάνει τεσσαράκοντα περίπου χιλιάδας κατοίκων, τρεῖς δὲ πόλεις, τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τὴν Γεωργιούπολιν, καὶ τὴν Οὐασιγκτῶνειαν, ὀνομασθεῖσαν οὕτω ἀπὸ τοῦ μεγάλου ἀρχιστρατήγου καὶ προέδρου τῆς Ἀμερικῆς, Washington. Εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην πόλιν εἶναι ὀικοδομημένον τὸ μεγαλοπρεπὲς τῆς Ἀμερικῆς Κοινοβουλευτήριον.

Τὸ Κοινοβουλευτήριον τοῦτο, ἢ, ὡς κοινότερον λέγεται, τὸ Καπιτώλιον, εἶναι ὀικοδομητὸν μεγαλοπρεπεστάτην.

Καπιτώλιον τῆς Ἀμερικῆς.

Εὐρίσκεται τοποθετημένον ἐπὶ τινος ὑψώματος, περὶ τοὺς ὀγδοήκοντα πόδας ὑπὲρ τὰ ὕδατα τοῦ Ποτομακίου. Παριστάνει δὲ πρόσωπον ἑξακοσίων εἰκοσιῶν ποδῶν μήκους, μετὰ περιστύλου διακοσίων ἐξήκοντα ποδῶν, καὶ μετὰ δεκαεξὶ Κορινθιακῶν στύλων τριάκοντα ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ποδῶν ὕψους. Ὁ θόλος ἀνυψοῦται ἑκατὸν πενήκοντα πόδας, τὸ τῆς βάσεως στέγασμα εἰκοσι, τὸ ὑπερστύλιον ἐπτὰ, καὶ τὸ τειχίον ἐξ ἡμισυ. Τὸ κέντρον τῆς ὀικοδομῆς, ἐκ τῆς ἀνατολικῆς εἰς τὴν δυτικὴν στοῶν, ἔχει περίπου διακοσίων τεσσαράκοντα ποδῶν μήκος. Ἡ στέγῳσις εἶναι καμαρωτὴ· ὄλον δὲ τὸ ὀικοδόμημα στερεώτατα ἐκτισμένον ἀπὸ πελεκητὴν πέτραν. Ἡ βορεινὴ πτέρυξ, περιλαμβάνουσα τὸν τῆς Γερουσίας θάλαμον, ἔχει τὸ σχῆμα τομῆς κύκλου, μετὰ θόλον διπλοκαμαρωμένον, καὶ μετὰ στύλους Ἰωνικοῦς. Ἡ δὲ νότιος πτέρυξ, περιλαμβάνουσα τὸν Οἶκον τῶν Ἀντιπροσώπων, καὶ δωματῖα πρὸς συνεδριάσιν τῶν Ἐπιτροπῶν, εἶναι σχήματος κυκλοειδοῦς, κεκοσμημένη δὲ μετὰ εἰκοσιτέσσαρας Κορινθιακοὺς στύλους, ὀπισθεν τῶν ὁποίων εὐρίσκονται στοαὶ διὰ τοὺς τὰς ἀμφισβητήσεις ἀκρωμένους. Τὸ ἔνδον τῆς ὀικοδομῆς ἦτον ἀπ’ ἀρχῆς ξύλινον, πέτρα δὲ ἀντικατεστάθη μετέπειτα. Δι’ ὀλόκληρον τὸ κτίριον ἐδαπανήθησαν τρία ἑκατομύρια διστήλων.

Προεδρεῖον τῆς Ἀμερικῆς.

Ὅχι μακρὰν τοῦ Καπιτωλίου εὐρίσκεται ὁ οἶκος τοῦ Προέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν· ὀικοδόμημα μεγαλοπρεπὲς, ἑκατὸν ἐβδομήκοντα ποδῶν μήκους, ὀγδοήκοντα πέντε δὲ πλάτους.

Ἐνταῦθα φαίνεται ἀρμόδιον νὰ καταχωρίσωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ πολιτεύματος τῶν Ἠνωμένων Πολι-

τειῶν, τὸ ὁποῖον ἴσως δὲν γνωρίζουν ἐντελῶς πολλοὶ τῶν ἀναγνωστῶν μας. Κατὰ τετραετίαν ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ λαοῦ πρόεδρος καὶ ἀντιπρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ὅτινες διατρίβουν μὲν εἰς τὴν Οὐασιγκτῶνειαν, κατ’ ὅσον χρόνον συνεδριάξει ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἄλλοτε δὲ ὅπου ἀγαπῶσιν. Ὁ οἶκος τοῦ προέδρου ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος, καὶ κατέχεται ὑπὸ τῶν προέδρων ἐκ διαδοχῆς· ἀλλὰ διὰ τὸν ἀντιπρόεδρον δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἔθνους κατάλυμα. Ὁ αὐτὸς πρόεδρος καὶ ἀντιπρόεδρος ἐμποροῦν καὶ δεύτερον νὰ ἐκλεχθῶσιν, οὐχὶ ὁμῶς καὶ τρίτον. Ὁ πρόεδρος λαμβάνει σιτηρέσιον εἰκοσιπέντε χιλιάδας διστήλων κατ’ ἔτος, ὁ δὲ ἀντιπρόεδρος πέντε χιλιάδας. Ὁ πρόεδρος εἶναι ἀρχιστράτηγος καὶ ἀρχιναύαρχος. Ἐχει ἐξουσίαν ν’ ἀπαιτήσῃ, ὅποταν κρίνῃ εὐλογον, τὰς ἐγγράφους γνώμας τῶν διαφόρων τῆς κυβερνήσεως ὑπουργῶν, περὶ ὁποιασδήποτε δημοσίου ὑποθέσεως. Μετὰ τῆς γερουσίας δύναται νὰ κάμῃ συνθήκας, νὰ διορίξῃ πρέσβεις, προξένους, δικαστὰς, ἀξιωματικούς τοῦ στρατεύματος καὶ τοῦ ναυτικοῦ, καὶ ἄλλους ὑπουργοὺς μὴ διοριζομένους ὑπὸ θετῶν νόμων· διὰ νὰ ἔχῃ δὲ κύρος ὁποιοσδήποτε τῶν διορισμῶν τούτων, ἀπαιτεῖται νὰ κλίνωσιν εἰς αὐτὸν δύο τριτημόρια τῆς γερουσίας. Εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, συγχωρεῖται νὰ καθαίρῃ ὑπαλλήλους ἀπὸ τὰς θέσεις αὐτῶν, χωρὶς νὰ συμβουλευθῇ τὴν γερουσίαν· ὑπόκειται δὲ καὶ αὐτὸς νὰ καθαίρεθῇ ἐκ τοῦ ἀξιώματός του, ἐὰν ἀποδειχθῇ ἔνοχος ἀδικημάτων τινος, λογιζομένου ἴσου μ’ ἐγκλημα κατ’ ὀσοσώσεως.

Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις συνίσταται ἀπὸ δύο μέρη, τὴν γερουσίαν, καὶ τὸ συνέδριον τῶν ἀντιπροσώπων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων συμποσοῦται εἰς περίπου διακοσίων, ἐκλέγονται δὲ κατὰ διετίαν. Τὰ μέλη ταῦτα ὀφείλουσιν νὰ ἦναι εἰκοσιπενταετῆ, πολῖται τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, καὶ κάτοικοι τῆς ἐκλεγούσης αὐτῆς πολιτείας. Ἡ δὲ γερουσία συνίσταται ἀπὸ δύο γερουσιαστὰς ἐξ ἐκάστης πολιτείας, ἐκλεγομένους δι’ ἕξ ἔτη ὑπὸ τοῦ νομοθετικοῦ τῆς πολιτείας σώματος. Ἐκλέγονται δὲ οὐχὶ ταυτοχρόνως, ἀλλ’ ἡ ἐκλογή εἶναι διατεταγμένη κατὰ τρόπον, ὥστε πᾶσαν διετίαν ἐκλέγεται ἐν τριτημόριον. Ὁ γερουσιαστὴς ὀφείλει νὰ ἦναι τριακονταετής, ἐννέα χρόνους πολίτης τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, καὶ κάτοικος τῆς ἐκλεγούσης αὐτὸν πολιτείας. Καὶ οἱ γερουσιασταὶ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι λαμβάνουσι ἐξ διστήλων κατ’ ἡμέραν, ἐνόσω ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις συνεδριάξει, ἐκτὸς τῶν ὀδοιπορικῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα προσδιορίζονται ὡς μιᾶς ἡμέρας πληρωμὴ διὰ κάθε εἰκοσι μίλια.

Αἱ εἰς τὴν Συνέλευσιν θεωρούμεναι δημόσιαι ὑποθέσεις σχεδὸν πάντοτε προετοιμάζονται ὑπὸ μονίμων ἐπιτροπῶν, διοριζομένων κατὰρχὰς ἐκάστης συνεδριάσεως ὑπὸ τοῦ προεδρεύοντος ῥήτορος. Ὅποταν δὲ ὑποβληθῇ νέον τι μέτρον εἰς τὴν Συνέλευσιν, πέμπεται, κατὰ πρῶτον, εἰς μίαν τῶν εἰρημένων ἐπιτροπῶν· καὶ ἡ ἀναφορά, τὴν ὁποίαν ἡ ἐπιτροπὴ κάμῃ, ἐγκρίνεται ὡς ἐπιτοπλεῖ-

στον χωρίς περαιτέρω συζήτησιν. Ἐάν ὁμως δὲν στερεώθῃ διαμιάς, καὶ ἀκολουθήσῃ ἀμφισβήτησις, ὁ πρὸς τοῦτο διωρισμένος καιρὸς εἶναι ἀπὸ τὰς δώδεκα ἕως τὰς τρεῖς μετὰ τὴν μεσημβρίαν, ἐκτὸς ἂν γένη ἀπόφασις ἰδιαίτερα νὰ ἐξακολουθήσῃ μακρότερον χρόνον διάστημα ἢ ἀμφισβήτησις, τὸ ὁποῖον συμβαίνει πολλάκις περὶ τὰ τέλη τῆς συνεδριάσεως. Ἐάν πολλοὶ ῥήτορες ἐπιθυμῶσι νὰ ἐκθέσωσι τὰς σκέψεις αὐτῶν, ἀναβάλλεται ἢ ὑπόθεσις ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, καὶ τὸ αὐτὸ δημόσιον ζήτημα ἐμπορεῖ νὰ διακροτῆται κατὰ πολλὰς ἑβδομάδας. Πλὴν τὰλλα δημόσια πράγματα δὲν ἀμελοῦνται ἐν τῷ μεταξύ· διότι αἱ ἐπιτροπαὶ συνέχονται τὸ πρῶτ' καὶ τὸ ἑσπέρας, καὶ διατάττουν καὶ προάγουν τὰ μὴ ἀμφισβητήσιμα προβουλεύματα. Σχεδὸν ὅλα τὰ μέλη ἐνασχολοῦνται ὅλην τὴν ἡμέραν, κατὰ τὸ διάστημα τῆς συνεδριάσεως, εἴτε εἰς ἐπιτροπὰς παρενρισκόμενοι, εἴτε εἰς τὰς ἀμφισβητήσεις τῆς ὀλομελείας.

Φυσικὰ δύνανται τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἡ πόλις, ὅπου συγκροτοῦνται αἱ τοῦ ἔθνους νομοθετικαὶ συνελεύσεις, πρέπει καὶ διὰ τοῦτο μόνον, χωρὶς ἄλλης τινὸς περιστάσεως, νὰ καθίσταται ἀξιόλογος· διότι οἱ γερουσιασταὶ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι πανταχόθεν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν διατρίβουν ἐκεῖ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνεδριάσεως, ἥτις ἄρχεται πρῶτα τὸν Δεκέμβριον, καὶ κρατεῖ γενικῶς σχεδὸν ἐξ ἡμέρας. Τῶντι, μέγα μέρος τοῦ ἀξιολόγου αὐτῆς λαμβάνει ἐκ τούτου ἡ Οὐασινγκτῶνεια, προσέτι δὲ καὶ ἀπὸ τὸ ἄριστον σχέδιον, κατ' ὃ ἐξ ἀρχῆς ὠκοδομήθη. Αἱ ὁδοὶ εἶναι μὲ τρόπον παράξενον διατεταγμέναι· αἱ περισσώτεραι διευθύνονται ἀπὸ βορρᾶ εἰς νότον, ἢ ἀπ' ἀνατολῶν εἰς δυσμάς, ὀρθογωνίως ἀλλήλας διασταυρούουσαι. Τοῦ κανόνος τούτου ἐξαιροῦνται δεκαπέντε, δεικνύουσαι κατ' εὐθείαν γραμμὴν πρὸς τὰς δεκαπέντε κυριώτερας πολιτείας τοῦ κράτους· τὸ Καπιτώλιον δὲ καὶ τὸ Προεδρεῖον εἶναι τὰ σημεῖα, ὅθεν ἀπέρχονται πρὸς πᾶν μέρος τῆς πόλεως. Οὐδεμία τῶν ὁδῶν εἶναι στενωτέρα ἐννενήκοντα ποδῶν· μία δ' ἐξ αὐτῶν, ἡ τῆς Πενσυλβανίας, ἔχει ἑκατὸν ἐξήκοντα ποδῶν πλάτος, ἐνὸς δὲ μιλίου μήκος, ἐκτεινομένη ἀπὸ τὸ Καπιτώλιον εἰς τὸ Προεδρεῖον.

ΑΙΩΝΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΣΙΑ.

Ὅλα τὰ ἔθνη ἀπὸ κτίσεως κόσμου μέχρι τῆς σήμερον ἐπίστευσαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς. Ἀλλὰ μολοντί καὶ οἱ τῆς θείας ἀποκαλύψεως ἔρημοι λαοὶ ἐδέχθησαν γενικῶς τὸ ἄρρον τοῦτο, ἠπόρουν ὁμως τίνι τρόπῳ ν' ἀποδείξωσι τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐφώτισε ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου. Οὐδεὶς, τὸ Εὐαγγέλιον πιστεύων, δύναται στιγμὴν ν' ἀμφιβάλλῃ, ἐάν ἡ ψυχὴ μέλλῃ νὰ ζῇ διαπαντός. Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδηλοποίησεν ὅτι ἔρχεται ὦρα, ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

Ὁ θάνατος πρὸς καιρὸν μόνον διαλύει τὴν συνένωσιν

τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, τοῦτο μὲν εἰς τὸν τάφον καταχώνων, ἐκείνην δ' ἀποστέλλων εἰς τὸν ἀόρατον, αἰώνιον κόσμον. Αἰωνιότης! Πόσον ἀσθενεῖς πᾶσαι αἱ περὶ αὐτῆς ἰδέαι μας! Ὁ νοῦς εἰς μάτην ἀγωνίζεται πλήρη αὐτῆς ἐννοίαν νὰ συλλάβῃ. Τὴν ἔκτασιν αὐτῆς δὲν χωρεῖ οὔτε ἀρχαγγελικὸς νοῦς, καὶ μόνος ὁ Θεὸς, ὁ κατοικῶν τὴν αἰωνιότητα, δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὸ μήκος, πλάτος, καὶ βάθος, καὶ ὕψος αὐτῆς.

Σ' ἐρωτῶ, ἀναγνώστα, τί ἐστὶν αἰωνιότης; Συγχέεσαι, καὶ δὲν ἐμπορεῖς ν' ἀποκριθῆς. Περὶ ἡμερῶν, καὶ μηνῶν, καὶ ἐνιαυτῶν, καὶ ἑκατονταετηρίδων, δύνασαι καὶ ποῦ ἄρχονται καὶ ποῦ τελευτῶσι νὰ μὲ εἴπῃς. Ἀλλὰ ποῦ ἡ ἀρχὴ, καὶ ποῦ τὸ τέλος τῆς αἰωνιότητος; Διὰ ποίων ἀριθμῶν ἔχεις νὰ σημειώσῃς τὸ κεφάλαιον τῶν ἀτελετήτων αὐτῆς αἰῶνων; Δοκίμασε.

Σύναψε ὅσα λεπτὰ ἔζησεν ἕκαστον ἄτομον τοῦ ἀνθρώπινου γένους ἀφ' ἧς ὥρας ὁ Ἀδὰμ ἐδημιουργήθη μέχρι τοῦ νῦν, εἴπειτα δὲ λάβε ἕκαστον λεπτὸν τοῦ ἐκπληκτικοῦ τούτου κεφαλαίου ἀντὶ χιλίων ἐτῶν· καὶ ὁμως ταῦτα πάντα ἤθελαν εἶσθαι ἀπείρως ὀλιγώτερα τῶν ἐνιαυτῶν τῆς αἰωνιότητος! Ὑπόθεσε ὅτι κατ' ἕκαστον ἑκατομμύριον ἐτῶν ἐξηραίνετο μία μόνη ῥανὴς τοῦ ἄχανοῦς ὠκεανοῦ, καὶ εἶπέ με εἰς πόσα ἑκατομμύρια αἰῶνων ἤθελε ξηρανθῆναι κατὰ τὸν βραδὸν τρόπον τοῦτον ὁ μέγας ἐκεῖνος κόσμος τῶν ὑδάτων· ἀλλὰ καὶ οἱ αἰῶνες οὗτοι ἤθελαν εἶσθαι ἀπείρως ὀλιγώτεροι τῶν τῆς αἰωνιότητος! Ὑπόθεσε ὅτι κατ' ἕκαστον ἑκατομμύριον ἐτῶν ἀνεμὸς τις μετέφερεν ἐκ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου ἐν μόριον ἄμμου εἰς τὸν ἀπώτατον ἀστέρα, καὶ πόσος χρόνος ἤθελε παρέλθειν πρὶν μεταφερθῇ ὀλόκληρος ἡ σφαῖρα αὕτη, ἐάν ἅπανα ἐγένετο ἄμμος; Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν εἶναι μὲν εἰς ἡμᾶς ἀκατανόητος· ἀλλὰ μ' ὅλον τοῦτο εἶναι ἀπείρως μικρότερος τῶν ἐτῶν τῆς αἰωνιότητος!

Ὑπόθεσε ὅτι ὁ ἥλιος, ὁ πλεόν παρ' ἑκατομμυριακῆς μεγαλήτερος τῆς γῆς, καὶ ἅπαντες οἱ πλανῆται καὶ οἱ ἀστέρες, οἱ τοὺς οὐρανοὺς κοσμοῦντες, μετεφέροντο εἰς μακρυνὴν τινα χώραν τοῦ ἀπεριόριστου διαστήματος πρὸς ἐν μόριον εἰς ἑκατὸν ἑκατομμύρια ἐτῶν· τίς δύναται νὰ λογαριάσῃ ἢ νὰ συλλάβῃ πόσα ἔτη θέλουσι φύγειν, πρὶν γένη ἀφανὲς τὸ τελευταῖον μόριον; Ἀλλ' ἢ μακρὰ, μακροτάτη αὕτη περίοδος, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια τόσον καταπλήττει τὸ ἡμέτερον περιωρισμένον λογικόν, ἤθελεν εἶσθαι ἀπείρως τῆς αἰωνιότητος μικρότερα· ἤθελεν εἶσθαι μία μόνον στιγμὴ χρόνου εἰς τὸν ἀτελετήτων κύκλον καὶ ὠκεανὸν τῆς αἰωνιότητος!

Αὐτὸς ἐγὼ τάχα διὰ τὴν αἰωνιότητα ἐγεννήθην; Εἰς αὐτὴν σπεύδω διὰ τοῦ προσωρινοῦ τούτου κόσμου; Ἐχω ψυχὴν, διωρισμένην ὑπὸ τοῦ Πλάστου αὐτῆς νὰ περάσῃ τοὺς ἀκατανόητους καὶ ἀτελετήτους αἰῶνας τῆς αἰωνιότητος, ἀδιαλείπτως εἰς ἀγιωσύνην καὶ μακαριότητα ὑψομένη, ἢ βυθιζομένη κατὰ στιγμὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὴν ἀμαρτίαν καὶ ἀθλιότητα; Ναί, τῆς αἰωνιότητος εἶμαι κληρονόμος, καὶ μετ' ὀλίγον θέλω εἰσελθεῖν εἰς τὴν κληρονομίαν μου ταύτην.

Διατί λοιπὸν περὶ μὲν τοῦ εὐτελοῦς ὀλιγοβίου σώματος νὰ μεριμῶ τόσον, περὶ δὲ τῆς ἀθανάτου ταύτης πολυτίμου ψυχῆς νὰ ἤμαι τόσον ἄφροντις καὶ ἀμελής; Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ δημιουργήσας τοὺς κόσμους ἅπαντας, ὁ πλάσας τὴν ψυχὴν μου καὶ μὲ τὸ ἴδιόν του αἷμα λυτρώσας αὐτήν, γινώσκει τί ἀξίζει. Αὐτὸς γινώσκει τί ἐστὶν αἰωνιότης, κάτοικος ὢν αὐτῆς. Αὐτὸς μὲ ἐρωτᾷ τὴν σπουδαιότητα ταύτην ἐρώτησιν, τί θέλω δώσῃν ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς μου, καὶ τί θέλει μὲ ὠφελῆσαι ἐάν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσω, τὴν δὲ ψυχὴν μου ζημιωθῶ;

Ἡ ψυχὴ ἄρα ἐμπορεῖ τῶντι νὰ χαθῇ; Ἄν ὄχι, διατί λοιπὸν ἐπρόβαλε τοιαύτην ἐρώτησιν ὁ Χριστὸς; Ναί, ἐμπορεῖ νὰ χαθῇ, καὶ κινδυνεύει νὰ χαθῇ. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦλθεν ἐξ οὐρανοῦ νὰ σώσῃ αὐτήν, μάλιστα νὰ σώσῃ αὐτὴν εἰς αἰῶνας τοὺς ἅπαντας! Ἀναγνώστα, ἡ ψυχὴ σου βαδίζει τὴν εἰς σωτηρίαν ὁδόν; Μετενόησας, καὶ ἔλαβες ἄφεςιν τῶν ἀμαρτιῶν σου διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀρνου τοῦ Θεοῦ, ὅστις αἶρει τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου; Ὡς μελέτα τὴν ἀθανασίαν σου. Συλλογίζου περὶ τῆς αἰωνιότητος, εἰς τὴν ὁποίαν μετ' ὀλίγον ἔχεις νὰ εἰσελθῇς. Θέλεις νὰ ἐμβῆς ἐκεῖ, καὶ νὰ περάσῃς τοὺς ἀναριθμήτους ἐνιαυτοὺς καὶ τοὺς ἀτελετήτους αἰῶνας τῆς, ὡς ἀμετανόητος ἀσυγχώρητος ἀμαρτωλός! Ἐνθυμοῦ πόσον εἶναι πολῦτιμος ἡ ἀθάνατος ψυχὴ, καὶ πόσον πολῦτιμος ὁ Σωτὴρ αὐτῆς!

Ο ΜΑΚΙΑΒΕΛΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ.

Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 176 Τόμ. γ'.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ Γ'.

ΣΠΟΥΔΑΖΕ ὅσον τὸ δυνατόν νὰ ἀποκτήσῃς τὴν εὐνοίαν τῶν γυναικῶν, καὶ μάλιστα τῶν πλουσιῶν καὶ προβεβηκυῶν, ἢ ἐκείνων αἵτινες ἔχουσιν ἐπιβροχὴν εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον.

Εἰς τὰς γυναῖκας θέλεις ἀρέσκῃν ἐνδύομενος καθαρά*, καὶ ἀλείφῃν τὴν κεφαλὴν σου διὰ μύρων, καὶ ἐν γένει φαίνόμενος κομψὸς καὶ ὑποχωρητικὸς πρὸς αὐτάς. Κράτει ἄνθη διὰ νὰ ταῖς τὰ προσφίρης, καὶ ζαχαρωτὰ διὰ τὰ παιδιά, καὶ λέγε, ὅταν ἦναι εὐμορφα, ὅτι ἔχουσιν ὅλας διόλου τὸ πρόσωπον τῆς μητρὸς. Ἐπισκέπτου αὐτάς εἰς τὰς λίσχας τοῦ θεάτρου, ἐκτίλει ὅλας τῶν τὰς ἐπιθυμίας, καὶ ἀκούε τὰς μὲ ὑπομονὴν, δίδων πάντοτε δίκαιον, ὅταν ἔχῃσι τὸ ἐλάττωμα νὰ φλυαρῶσι. Θεράπευε καὶ αὐτάς τὰς θεραπείας, ἐάν ἐξεύρῃς ὅτι διὰ εὐλογον ἢ διὰ ὑποχρεωτικὴν τινα αἰτίαν χαιρούσι τὴν εὐνοίαν καὶ πίστιν τῆς δεσποίνης τῶν. Ἀλλὰ πρὸ πάντων πρέπει νὰ θυσιάζῃς καὶ χαρακτηῖρα καὶ τὸ

* Τὴν καθαρὴν στολὴν καὶ τὸ ἀλειμμα τῆς κεφαλῆς ἐπήνεσαν καὶ ὁ Ἰπποκράτης καὶ ὁ Γαλιῆος (Περὶ Ἰητροῦ σελ. 6. Ὑπόμνημ. εἰς Ἰπποκρ. Ἐπιθ. 5. σελ. 138). Ὅταν ὁμοίως στερεώσῃς τὴν ἐπιβροχὴν σου, ἐμπορεῖς καὶ νὰ ἐνδύσῃς φορέματα βυραρὰ καὶ ἐξοστισμένα, ὥστε νὰ μὴ διακρίνεσαι ἀπὸ φομοζήτην, διότι θέλεις ἐπιστρεῖν περισσώτερον τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου.

πᾶν διὰ νὰ ἀποκτήσῃς τὰ ἰλαρὰ βλέμματα μιᾶς πλουσίας γυναικός. Ἄν ἐπιτύχῃς εἰς τοῦτο, ἔσο βέβαιος ὅτι θέλεις εἰσαχθῆναι εἰς πολλὰς οἰκίας, καὶ θέλεις θεωρεῖσθαι παρὰ πάντων ὡς πάνσοφος. Ἐχε κανόνα νὰ μὴ ἐναντιόνησαι ποτὲ εἰς τὰς γεροντίσσας, ὅσον καὶ ἂν παραλαῶσι περὶ τῆς ἀσθενείας. Καὶ ὅταν τὰς ἀπαντᾷς εἰς τὸν δρόμον, σφίγγε τὴν χειρὰ τῶν, καὶ ἐρώτα περὶ τῆς υγείας τῶν. Διότι ἐκ τῶν ἐπαίνων καὶ συστάσεων αὐτῶν παρακινουμένη καὶ ἡ σύζυγος, κολακεύει τοῦ ἀνδρὸς τὴν σιαγόνα, καὶ τὸν λέγει, Ἄυτόν τὸν ἱατρὸν νὰ μοῦ ἐπάρῃς. Πολλάκις ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀσθενοῦς σου λέγει, Ἄς ἐρωτήσωμεν καὶ τὴν κυρίαν Πέπαν, ἥτις εἶναι παλαιὸς ἱατρός· ἴσως μᾶς δώσῃ κάμμιναν καλὴν συμβουλήν. Διὰ νὰ μὴ ἀκούσῃς παρ' αὐτῆς ὅτι ὁ Κ. Δόκτωρ εἶναι ὑπερήφανος, καὶ δὲν ὑποφέρει νὰ τὸν ὀμιλήσῃ κανεὶς λέξιν, ὅταν σὲ εἴπῃ, Sign. D., νὰ τὸν δώσωμεν ἐν κλυστῆρι ἀπὸ lattuga; σὺ ἀποκρίσου, Μάλιστα! δὲν ἐμπορεῖ παρὰ νὰ ὠφελῆσῃ· πλὴν ἐγὼ ἤθελα προσθέσειν καὶ ὀλίγον ἕξος διὰ νὰ δροσιθῇ τὸ αἷμα καὶ τὸ σηκότη. Παρομοίως φέρου καὶ πρὸς τὰς ὑπόληφιν χαιρούσας μάμμιας. Ὅταν πολλάκις σὲ ζητῶσιν ἱατρικὰ τῆς ἀρεσκείας τῶν, σὺ, ὅταν αἱ ἀσθενεῖαι ἦναι χρονικαὶ, συγκατάνευε εἰς ὅτι ἐπιθυμοῦσι· διότι ἀλλῶς κρᾶζουσιν ἄλλον ἱατρὸν εἴτε φανερά εἴτε κρυφά σου, ὅστις, διὰ νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν νέαν οἰκίαν, ἐκτελεῖ κατ' ὅλα τὴν ἐπιθυμίαν τῶν. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ πολῦκροτος Θεσσαλὸς ἐσυγχώρει εἰς τοὺς ἐν Ῥώμῃ προὔχοντας ὅτι ἐπεθύμουν*.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ Δ'.

Ὅταν εὐρίσκεισαι παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς, ἔξευρε νὰ διηγῆσαι πολλὰ καὶ νὰ φλυαρῆς.

Ὁ Ἰπποκράτης συνεβούλευε† νὰ μὴ λαλῇ πολλά ὁ ἱατρός μετὰ τοῦ ἀσθενοῦς, ἀλλὰ μόνον τὰ ἀναγκαῖα. Ἀλλὰ τὴν σήμερον πρέπει νὰ κάμνῃς ὅλον τὸν ἐναντίον. Καὶ ἐάν μὲν θεραπεύῃς ἀνθρώπους πεπαιδευμένους καὶ τῆς πρώτης τάξεως, ὀμίλει περὶ πολιτικῆς, περὶ μινιστερίων, καὶ ἐν γένει περὶ ὅσων ἀρέσκουσιν εἰς καλλιεργημένον νοῦν. Ἐάν δὲ ἀνθρώπους χυδαίους ἢ τρίτης τάξεως, διηγῶ καὶ εἰς τούτους νέα, διότι τὸ νομίζουσι μεγάλην τῶν τιμῶν. Εἰς δὲ τὰς γυναῖκας ὀμίλει περὶ πραγματῶν οἰκειακῶν, περὶ συνοικειῶν, περὶ μοδῶν, τί συνέβη εἰς τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα, κατὰ κρινε μερικῶν τὴν φήμην, ἐκείνων μάλιστα μὲ τὰς ὁποίας ἐξεύρεις ὅτι δὲν ἔχουσι φιλίαν, ἀνάφερε περὶ μυθιστοριῶν, καὶ μάλιστα τῶν νεωτάτων, ἐρώτα τὴν περὶ τούτων γνώμην τῶν, ἂν μάλιστα παρατηρήσῃς ὅτι ἐπαγγέλλονται τὰς σοφὰς, ἢ διηγῶ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ἂν δὲν ἐτυχε νὰ τὰς ἀναγνώσῃς, καὶ τελείωνε λέγων, Ἄν ἀγαπᾶτε, κυρία

* Γαλιη. Θεραπευτ. Μεθόδ. Βιβ. Α'. Κεφ. Α'.

† Περὶ Εὐσχημοσ. σελ. 71.—Εἶπε καὶ ὁ Κέλσος, morbos non eloquentia, sed remediis, curare· καὶ ὁ Μέθανδρος, ἱατρός ἀδόλεσχος νοσοῦντι πάλιν νόσος.

μου, ἐγὼ μετὰ πάσης χαρᾶς σᾶς τὴν προμηθεύω. Τοιαῦτα πράττων, θέλεις ἀκούειν πάντοτε νὰ σὲ ὀνομάζωσιν ἐξαίρετον ἰατρὸν, καὶ θέλεις ἀποκτήσῃς μεγάλην φήμην. Ἀφοῦ φλυαρῆσαι ἰκανὴν ὥραν, ἐγέρθητι, καὶ σῦρας τὸ ὠρολόγιον εἶπέ, ἔκθαμβος, Ἐλησμόνησα τὴν ὥραν μου ἀπὸ τὴν καλὴν συναναστροφὴν, μολοντί ἔχω τόσας ἐνασχολήσεις, ὥστε ἀκόμη δὲν ἐπρογευμάτισα!

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ Ε΄.

Σπούδαζε νὰ βλάβῃς τοὺς ὁμοτέχνους σου παντοιοτρόπως.

Τοῦτο δύνασαι πολλαπλῶς νὰ τὸ ἐκτελέσῃς. Ὄταν ἀποθάνῃ τις, ὅστις εἶχεν ἄλλον ἰατρὸν, ἂν αἱ γυναῖκες τῆς οἰκίας ἐκείνης, μὴ οὔσαι εὐχαριστημένοι διὰ τὴν Θεραπείαν, σὲ ἐρωτήσωσι, Ἐπισημαίνω, ἔαν τὸν ἐφλεβοτομοῦσε, τί στοχάζεσθε, δὲν τον ἐγλύτονεν; ἀποκρίσου σὺ σοβαρῶς, Δὲν εἶναι ἀμφιβολία, τότε ἐτελείωσε! Κάνεις δὲν τὰς μεταπέθει ὅτι δὲν ἐσφαλὲν ὁ ἰατρός. Ἡ ἐρώτησον, Ποῖος ἰατρός ἐθεράπευε τὴν μακαρίτριαν; καὶ ὅταν σὲ εἴπωσι τὸ ὄνομα του, ἀναστέναξον βαθέως, καὶ εἶπέ, Πόσους χρόνους ἠδύνατο νὰ ζήσῃ ἀκόμη ἢ ἀθλία, ἔαν . . . ἐνταῦθα ἀπόκοπον τὴν ὁμιλίαν, καὶ ὁ κόσμος ἔνοε. Ὄταν ἀκούῃς ὅτι ἐπαινῆται ἰατρός διότι ἐθεράπευσεν ἀσθενῆ ἀπὸ μεγάλης νόσον, λέγε ὅτι αἱ τοιαῦτα ἀσθένεια δὲν ἀποβαίνουσι ποτὲ θανατηφόροι, καὶ ὅτι μόνη ἡ φύσις εἶναι ἰκανὴ νὰ τὰς ἰατρεύσῃ. Ὄταν κραχθῆς νὰ ἐπισκεφθῆς ἀσθενῆ Θεραπευόμενον πρότερον ὑπὸ ἄλλου ἰατροῦ, ζῆτει νὰ ἴδῃς τὰς ἀναγραφὰς του, καὶ ὅταν σὲ τὰς φέρωσι, μειδιάσας καὶ κινήσας ὀλίγον τὴν κεφαλὴν, εἶπέ, Τί πληθὺς ἰατρικῶν! Βέβαια, ἔαν δὲν ὠφελήσῃ τὸ ἐν, νὰ ὠφελήσῃ τὸ ἄλλο! ἢ ἐμπορεῖς νὰ εἴπῃς, Τὸ ἰατρικὸν δὲν εἶναι κακὸν, πλην δὲν εἶναι διὰ τὴν ἀσθένειάν σου. Ὄταν εὔρεθῆς μετ' ἄλλου ἰατροῦ εἰς συμβούλιον, ἐπαίνεσον μερικὰ ἐξ ὧν ἐδωκεν ἰατρικῶν. Ἐπειτα, στραφεὶς πρὸς τὴν ἀσθενῆ, εἶπέ την, Πλην τὸ ποτὸν, τὸ ὁποῖον ἐπήρετε χθὲς, πρέπει νὰ σᾶς ἐπείραξεν ἀρκετὰ τὰ νεῦρα. Ἐκ τούτου καταλαμβάνει πάραυτα ἢ πάσχουσα ἀσθενῆς, ὅτι ἐσφαλὲν ὁ ἄλλος ἰατρός, καὶ ὅτι ὁ εἰς συμβούλιον κραχθεὶς ζητεῖ νὰ τὸν σκεπάσῃ ὅταν ἀπαντήσῃς δὲ κανένα ἄλλον τῆς συγγενῆ, εἶπέ τῷ, τρόπον τινὰ μυστικᾶ, ὅτι ὁ ἰατρός ἔκαμε μέγα σφάλμα, καὶ ὅτι εἶναι εὐτυχία πᾶς δὲν ἐπέφερε ὀλεθριώτερα ἀποτελέσματα. Ἐὰν ἐξεύρῃς ὅτι ὁ ἄλλος κραχθεὶς ἰατρός δὲν γνωρίζει τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν, σὺ ὁμιλεῖς τὸν Λατινιστὴν, καὶ ἐπειδὴ δὲν θέλει δυνῆθῃν νὰ σὲ ἀποκριθῇ, ὁ ἀσθενῆς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν θέλουσι τὸν καταδικάσειν ὡς ἀμαθῆ*. Ἐὰν ἦσαι γέρον ἰατρός,

κατηγορεῖ τοὺς νέους ὡς μὴ ἔχοντας πρᾶξιν, καὶ λέγε ἐναντίον μάλιστα ἐκείνου, ὅστις ἀρχίζει τὸ στάδιόν του, καὶ μὲν, εἶναι καλὸς νέος, καὶ ἐσπούδασε, καὶ ἐμπορεῖ νὰ ἐξεύρῃ θεωρίας πολλὰς καὶ πολλὰ βιβλία, πλην δὲν γνωρίζει ἀκόμη τὸ κλίμα, καὶ altro è la Grammatica, ed altro la pratica. Ὁ δὲ κόσμος, ἐπειδὴ δὲν ἐρωτᾷ—ἔχει πνεῦμα καὶ δαιμόνιον;—ἀλλ' ἔχει λευκὰς τρίχας;—καὶ ἐπειδὴ φρονεῖ ὅτι, διότι ὁ γέρον ἴδε περισσότερον παρὰ τὸν νέον ἰατρὸν, πρέπει ἐπομένως νὰ ἐσυλλογίσθῃ καὶ περισσότερον· καὶ ἐπειδὴ δὲν συλλογίζεται ὅτι πάνπολλοι ἐκ τῶν γερόντων ἰατρῶν ἔλαβαν, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ ἀθανάτου Ζιμερμάνου, ἀκόμη εἰς τὴν μήτραν ὄντες, λευκὰς τρίχας· καὶ ἐπειδὴ δὲν βάλλει ποτὲ εἰς τὸν νοῦν του ὅτι ἕνας νέος δύναται καὶ εἰς ὀλίγα ἔτη νὰ ζήσῃ πολὺν καιρὸν, καὶ νὰ παρατηρήσῃ πολλὰ,—θέλει σὲ πιστεύσειν ἔτι καλῆτερα. Ἐν γένει, προσπάθει νὰ ὑποσκάπτῃ τῶν ἄλλων τὴν ὑπόληψιν διὰ νὰ εἰσέλθῃς ἐσὺ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀσθενοῦς, ὑποσχόμενος μὲν περισσότερα ἀφ' ὧν δύναται ἐκεῖνοι νὰ ὑποσχεθῶσι, γνωρίζοντες τὰ ὅρια τῆς τέχνης, ἐμπνέων δὲ εἰς τοὺς συγγενεῖς φόβους καὶ ὑποψίας, ἔαν ἐπιμένωσιν εἰς τὸ ν' ἀκολουθῶσι τὴν μέθοδόν του.—Μὲ τόσας βδέλλας δὲν θέλει σ' ἀφήσειν διόλου αἷμα! ἢ λέγε, Ἄυτη ἡ ψευδοπλευρίτις διὰ νὰ ἰατρευθῇ, πρέπει νὰ κυττάζωμεν τὰ νεῦρα, καὶ ὄχι τὴν χολήν! Ὅλα δὲ ταῦτα πράττε τα μετὰ μεγάλην ἀναίδειαν καὶ ἀναίσχυνην καὶ τέχνην, διὰ νὰ μὴν ἀνακαλυφθῇ ἢ πανούργος ἀχρησιότης σου.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ ς'.

Ὄταν κινδυνεύῃ ἢ ἀποθάνῃ ὁ ἀσθενῆς σου, ζῆτει ὅπως δύνασαι νὰ σκεπάσῃς τὸ πρᾶγμα, καὶ νὰ ἀποδύχθῃς ἀδῶς.

Ἐν γένει, λέγε πάντοτε ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐφέτος ἀποθνησκόντων εἶναι πολὺς, πλην ὄχι εἰς τὸν ἀσθενῆ, ἀλλ' εἰς τοὺς συγγενεῖς, εἰς τρόπον ὥστε, ἔαν μὲν ἀποθάνῃ, σὺ δὲν θέλεις πταίειν, ἔαν δὲ ὑγιασθῇ, τότε ἡ ἀξία σου θέλει φαίνεσθαι ἔτι μεγαλητέρα. Ἐὰν προβλέπῃς ὅτι ὁ ἀσθενῆς σου μέλλει νὰ ἀποθάνῃ, πρόφρασσον ὀλίγον τι καλῆτερεύσαντα νὰ τὸν στείλῃς εἰς τὰ λουτρά. Ἄλλ' ἔαν τέλος ἀποθάνῃ, τότε ἀπόδος τὸ σφάλμα ἢ εἰς ὅσα ἰατρικὰ μετεχειρίσθῃ πρὶν σε κράξῃ, ἢ διότι σ' ἐκραξεν ἀργά, ἢ διότι ἡ ὁ ἀσθενῆς ἢ οἱ περιεστῶτες δὲν ἐφύλαξαν τὴν δίαιταν καὶ τὰς προσταγὰς σου, ἢ ζῆτει νὰ ρίψῃς τὸ σφάλμα εἰς τὰ ἰατρικὰ τοῦ ἀποθηκαρίου, ἢ ὅταν, τέλος, δὲν δύνασαι νὰ εὔρῃς αἰτίαν τοῦ θανάτου εὐλογοφανῆ, ἀπόδος τὴν εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον, διηγούμενος πόσον βαρεῖα ἦτον ἡ ἀσθένεια, καὶ δεικνύων μετὰ πομπῶδη τῶν συμπτωμάτων περιγραφὴν ὅτι εἶναι θαῦμα ἂν ποτε δυνῆθῃ τις νὰ μὴ γείνη θῦμὰ τῆς.

*Ἐπειτα ἡ συνέχεια.

Ἄν εἶχαμεν τοσούτον πόσον νὰ φωτισθῶμεν ὅσον νὰ πλουτήσωμεν, ἢ Ἄμαθια ἤθελεν ἐξορισθῆν τοῦ κόσμου πολὺ πρότερον τῆς Πενίας.

ΒΙΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΣ.

ΤΑ ἐπόμενα τεμάχια ἐκ τῆς βίβλου τοῦ Ἰωβ ἀνεγνωρῶν πάντοτε μετ' ἄκρας ἀγαλλιάσεως. Περιγράφουσι τὴν πολιτείαν τοῦ ἀγίου ἐκείνου εἰς τὰς ἡμέρας τῆς εὐδαιμονίας του· εἶναι δ' εἰκὼν ἐλεήμονος καὶ καλοκάγαθου ἀνδρὸς ὠραιότερα ὅποιασδήποτε εἰς ἄλλο βιβλίον εὐρισκομένης.

Ἦν νὰ ἤμην ὡς τοὺς παρελθόντας μῆνας, ὡς τὰς ἡμέρας ὅτε ὁ Θεὸς με ἐφύλαττεν· ὅτε ὁ λύχνος του ἐφεγγεν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου, καὶ μετὰ τὸ φῶς του ἐπεριπατοῦσα εἰς τὸ σκότος· ὅτε ὁ Παντοδύναμος ἦτον ἀκόμη μετ' ἐμοῦ, καὶ τὰ παιδία μου τριγύρω εἰς ἐμέ· ὅτε ἐπλυνα τὰ βήματά μου με βούτυρον, καὶ ὁ βράχος ἔχυνε δι' ἐμέ ποταμούς ἐλαίου.

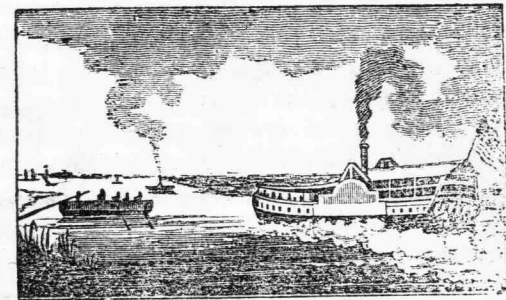
Ἦν ὅτε τὸ ὠτίον με ἤκουεν, εὐθὺς καὶ με ἐμακάριζε· καὶ ὅτε ὁ ὀφθαλμὸς με ἐβλεπεν, ἐμαρτυροῦσεν ὑπὲρ ἐμοῦ· διότι ἐλευθέρωνά τὸν πτωχόν, ὁ ὁποῖος ἐφώναζε, καὶ τὸν ὀρφανόν, ὅστις δὲν εἶχε βοηθόν. Ἡ εὐλογία ἐκείνου, ὅστις ἦτον εἰς ἀκμὴν νὰ χαθῇ, ἦλθεν ἐπάνω μου, καὶ ἔκαμνα τὴν καρδίαν τῆς χήρας νὰ ψάλλῃ ἀπὸ χαράν. Ἐγὼ ἤμην ὀφθαλμὸς εἰς τὸν τυφλόν, καὶ ποὺς εἰς τὸν χωλόν· ἤμην πατήρ εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ τὴν κρίσιν τὴν ὁποίαν δὲν ἐγνώριζα ἐξιχνίασα.

Δὲν ἔκλαυσα ἐγὼ διὰ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο εἰς σκληρὰς ἡμέρας; δὲν ἐλυπήθη ἡ ψυχὴ μου διὰ τὸν πτωχόν; Ἄς με ζυγίσῃ εἰς τὰ ζύγια τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἄς γνωρίσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀκεραιότητά μου. Ἄν κατεφρόνησα τὴν κρίσιν τοῦ δούλου μου ἢ τῆς δούλης μου, ὅταν αὐτοὶ ἐκρίνοντο μετ' ἐμέ, τί λοιπὸν νὰ κάμω, ὅταν σηκόνεται ὁ Θεός; καὶ ὅταν ἐπισκέπτεται, τί θέλω ἀποκριθῆν εἰς αὐτόν; Ἐκεῖνος, ὅστις ἔκαμεν ἐμέ, δὲν ἔκαμε καὶ ἐκεῖνον;

Ἄν ἠρνήθην εἰς τοὺς πτωχοὺς τὴν ἐπιθυμίαν των, ἢ ἐφθεῖρα τοὺς ὀφθαλμούς τῆς χήρας, ἢ ἐφαγα μόνος τὸ ψωμίον μου, καὶ ὁ ὀρφανὸς δὲν ἐφαγεν ἀπὸ αὐτοῦ· ἂν ἴδα τινὰ νὰ χάνεται δι' ἐλλείψιν φορεμάτων, ἢ πτωχὸν χωρὶς σκέπασμα· ἂν οἱ νεφροὶ του δὲν με εὐλόγησαν, καὶ δὲν ἐθεράμην μετὰ τὸ μαλλίον των προβάτων μου· ἂν ἐσῆκονα τὴν χεῖρά μου ἐναντίον τοῦ ὀρφανοῦ, ὅταν ἴδα ὅτι ὑπερίσχυα εἰς τὴν πύλην· νὰ πῆσῃ ὁ βραχίον μου ἀπὸ τὸν ὤμῶν μου, καὶ ἡ χεὶρ μου νὰ συντριφθῇ ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα!

Ἄν εὐφράνθην εἰς τὸν ἀφανισμόν ἐκείνου, ὅστις με ἐμισοῦσεν, ἢ ἐπεχάρην ὅτε τὸν εὐρήκε κακόν· (ἐγὼ κἂν δὲν ὑπέφερα τὸ στόμα μου νὰ ἀμαρτήσῃ, εὐχόμενος κατάραν εἰς τὴν ψυχὴν του)· ἂν οἱ ἄνθρωποι τῆς σκηνῆς μου δὲν εἶπαν, Τίς νὰ μᾶς δείξῃ ἄνθρωπον, ὅστις δὲν ἐχόρτασεν ἀπὸ τὰ σφακτά του, (ὁ ξένος δὲν ἐξενυκτοῦσεν ἐξω· ἦνοιγα τὴν θύραν μου εἰς τὸν διαβάτην)· ἂν ὁ ἀγρὸς μου φωνάζῃ ἐναντίον μου, καὶ κλαίωσιν ὀμοῦ τὰ ἀνλάκιά του· ἂν ἐφαγῇ τὸν καρπὸν του χωρὶς μισθόν, ἢ ἔκαμα νὰ ἐκβῇ ἡ ψυχὴ των γεωργῶν αὐτοῦ· ἄς φυτρώσωσι τρίβοι ἀντὶ σίτου, καὶ ζιζάνια ἀντὶ κριθαρίου.

ΩΦΕΛΕΙΑΙ ΤΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑΣ.

Ἀτμόπλοια ἐπὶ τοῦ Μισοσιπίου.

Ἡ ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΣ ΜΗΧΑΝΗ ἀναντιρρότως εἶναι μία τῶν σημαντικωτάτων ἐφευρέσεων, ὄχι μόνον διὰ τὴν γιγαντικὴν αὐτῆς δύναμιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πολὺμορφον χρῆσιν· καθότι σχεδὸν εἰς πᾶσαν τέχνην, ἥτις ἀπαιτεῖ μηχανῶν ἀπλῶν ἢ συμπλεγμένων κινήσεων, ἢ κινήσεις αὐτὴ δίδεται ὑπὸ τῆς ἀτμοκινήτου μηχανῆς κατὰ τρόπον πολὺ ἐντελεστερον καὶ δραστηριώτερον παρὰ διὰ μέσου ὁποιασδήποτε ἄλλης δυνάμεως. Ἄλλ' ἐκ τῶν πολυειδῶν ἐφαρμογῶν τῆς ἀξιολόγου ταύτης μηχανῆς οὐδεμία ἐστάθη πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ὠφελιμωτέρα τῆς γενομένης εἰς τὴν ναυτιλίαν. Πόσον θαυμασίως εὐκόλυνε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ἐπιμιξίαν τοῦ πολιτισμένου κόσμου! Ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων, λέγει συγγραφεὺς νεώτερος, ἔχλευσε τοὺς ἀνθρώπους ἢ τῶν ἀνέμων καὶ κυμάτων ἀκαταστασία· ὑπὸ τούτων ἀντετάσσετο ἐμφραγμα εἰς τὴν πρόοδον τῆς ναυτιλίας, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἴσχυσαν νὰ ὑπερβῶσιν αἱ τῶν νεωτέρων πολυθρύλλητοι βελτιώσεις· κατὰ συνέπειαν δὲ, ἢ τῶν ταξειδίων παροιμιακῆ ἀδηλότης ἐξηκολούθει νὰ τάσσεται μετὰ τῶν τῆς ζωῆς ἀδιωκτῶν βασιάνων. Ἐντεῦθεν, ἐπειδὴ ταξειδίον ὀλίγων ὥρων ἠδύνατο εἰς ἡμέρας νὰ μακρυνθῇ, οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι ποταμοὶ, καὶ οἱ κόλποι καὶ μυχοὶ τῆς θαλάσσης, οἱ μακρὰν εἰς τὰ τῆς ξηρᾶς ἐνδότερα διαπερνώμενοι, ἀντὶ τὰ μέγιστα τὸ ἐμπόριον νὰ ὠφελῶσιν, ἐμπόδιζαν μᾶλλον, εἰς πολλὰς περιστάσεις, τὴν ἐσωτερικὴν τῶν ἀνθρώπων συγκοινωνίαν· ὡς δὲ πρὸς τοὺς ποταμούς, πολὺπρονος καὶ ἀνωφελῆς ἦτον ὁ ἀνάπλους αὐτῶν,—ὁ κατὰ τοῦ ρεύματος γινόμενος. Κάμμειαν δύναμιν δὲν εἶχαμεν ἰκανὴν νὰ κατορθώσῃ τοῦτο. Ἡ ὠφέλεια τῶν ποταμῶν, ὡς ὀργάνων ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, ἦτο κατὰ συνέπειαν πολὺ περιωρισμένη· καὶ ποτὲ πλοῖα δὲν εὐρίσκοντο ταξειδεύοντα ἐπὶ τινος τῶν μεγάλων ποταμῶν, ἐπειδὴ κατὰ μίαν μόνον διεύθυνσιν ἠδύνατο νὰ προοδεύωσι, τουτέστι καταπλέοντα. Ἦσαν ἀχρηστοί, ἐκτὸς διὰ τοῦτο μόνον· εἰς πᾶσαν δὲ χώραν ἢ διὰ τῶν ποταμῶν καὶ τῆς θαλάσσης συγκοινωνία ἦτο κεκολοβωμένη καὶ ἀτελής.

Πρὸς διασάφην τῶν παρατηρήσεων τούτων, καταχωρίζομεν ἐκ τοῦ Ἡροδότου τὰ ἐφεξῆς:—Τῶν Ἀσσυρίων τὰ πλοῖα, ὅσα ὑπάγουσιν διὰ τοῦ Εὐφράτου εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ὄντα στρογγύλα, ὅλα εἶναι δερμάτινα.

* Εἰς ταύτην τὴν περίστασιν δὲν δύναμαι νὰ ἀποσιωπήσω τὸ ἐφεξῆς συμβῆναι, τὸ ὁποῖον ἀδικῶς ἤθελε τις ἐκλάβειν ὡς ἀνεκδοτόν. Εὐρέθεις ποτὲ ὁ συγγραφεὺς εἰς συμβούλιον μετὰ τινος ἰατροῦ, τὸν ἄλλος Λατινιστὴν, διὰ νὰ μὴ τὸν ἐνοήσωσιν οἱ περιεστῶτες ἀνήσυχτοι συγγενεῖς· ὁ δὲ ἀπεκρίθη ἀταράχως, Ἐξέυρε ὅτι ἐγὼ δὲν ἐνοῶ τὰ Γραικικά!

Ἀφοῦ κόψωσιν ἰτέας εἰς τὰ Ἀρμενία βουνά, τὰ ὁποῖα εἶναι καθ' ὑπερθεὶν τῆς Ἀσσυρίας, καὶ κατασκευάσωσιν ἀπ' αὐτὰ στραβόζυλα, ἔπειτα τεντόνουσι περὶ αὐτὰ ἔξωθεν τομάρια καὶ τὰ περιστεγάξουσιν, καθὼς τὸ ἔδαφος τῆς οἰκίας, χωρὶς νὰ ξεχωρίσωσι πρύμνην, μήτε νὰ στενεύσωσι πῶραν, ἀλλὰ κάμνοντες τὰ στρογγύλα ὡς ἀσπίδας· μετὰ ταῦτα δὲ γεμίσαντες ὄλον τοῦτο τὸ πλοῖον καλάμια, τὸ ῥίπτουσιν εἰς τὸν ποταμὸν νὰ πλῆθ, βάλλοντες καὶ φορτία. Ὡς ἐπιτοπλεῖστον δὲ καταβιβάζουσι λαγῆνια μὲ κρασίον φοινικεῖον. Διευθύνονται δὲ τὰ πλοῖα αὐτὰ ἀπὸ δύο πλῆκτρα, καὶ δύο ἀνθρώπους στεχομένους ὁρθούς· καὶ ὁ εἰς ἔλκει ἔσω τὸ πλῆκτρον, ὁ δὲ ἄλλος τὸ ὠθεῖ ἔξω. Γίνονται δὲ τὰ πλοῖα αὐτὰ καὶ πολλὰ μεγάλα καὶ μικρότερα· τὰ δὲ μεγαλῶτατα ἐξ αὐτῶν χωροῦσι γόμον καὶ πέντε χιλιάδων ταλάντων. Μέσα δὲ εἰς κάθε πλοῖον ἔχουσι καὶ ἓνα γάδαρον ζωντανόν, καὶ εἰς τὰ μεγαλῶτατα περισσοτέρους. Ἀφοῦ λοιπὸν φθάσωσι πλέοντες εἰς τὴν Βαβυλῶνα, καὶ διαφέσωσι τὸ φορτίον, πωλοῦσι τὰ στραβόζυλα τοῦ πλοίου καὶ τὰ καλάμια ὄλα, τὰ δὲ τομάρια φορτώσαντες εἰς τοὺς γαδάρους, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν Ἀρμενίαν· διότι κατ' οὐδένα τρόπον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πλεύσωσι πρὸς τὰ ἄνω τοῦ ποταμοῦ διὰ τὴν ὄρμην αὐτοῦ· καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον κάμνουσι καὶ τὰ πλοῖα τῶν ὄχι ἀπὸ ξύλα, ἀλλ' ἀπὸ τομάρια. Ὅταν δὲ ἐλαύνοντες τοὺς γαδάρους τῶν φθάσωσιν ὀπίσω εἰς τὴν Ἀρμενίαν, κατασκευάζουσιν ἄλλα πλοῖα κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον. Τὰ πλοῖα τῶν λοιπῶν τοιαῦτα εἶναι.*

Σχεδὸν παρόμοιον τι ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Μισσισίππου, ὅστις ῥέει πρὸς πέντε ἢ ἕξ μίλια τὴν ὥραν. Πλοῖαρχοὶ τινες, οἱ ὁποῖοι ἔργον εἶχαν νὰ μεταφέρωσιν εἰς τὴν Νέαν Αὐρηλίαν (New Orleans) τὰ προϊόντα τοῦ ἐνδοτέρου, φθάνοντες εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην πόλιν, διέλυαν τὰ πλοῖα τῶν, ἐπώλουν τὴν ξυλικὴν, καὶ ὑπέστρεφαν ὀπίσω διὰ ξηρὰς· καθότι ἀνάπλευσις τοῦ ποταμοῦ, ἐκ τῆς Νέας Αὐρηλίας εἰς τὸ Πιττσβούργον (περὶ τὰ 2,000 μίλια), μόλις ἡμπόρει νὰ τελειωθῇ, μὲ ὁποιοδήποτε κόπον, εἰς ὀλιγώτερον παρὰ τέσσαρας μῆνας.

Ὅχι δὲ μόνον εἰς τὸν Εὐφράτην τῆς Μεγάλης Ἀσίας καὶ τὸν Μισσισίππην τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἡμέτερα πελάγη εὐρίσκωμεν ἀξιοσημείωτον παράδειγμα τῆς προξενουμένης ὑπὸ τῶν ῥευμάτων εἰς τὴν ναυτικὴν βραδύτητα. Τίς ἀγνοεῖ ὅτι διὰ τὸ ῥεῦμα τοῦ Ἑλλησπόντου τὰ κοινὰ πλοῖα ἐνίοτε ἀπαιτοῦν τὸσαῦτας ἡμέρας νὰ ὑπάγωσιν ἀπὸ Σμύρνης εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅσας τὰ ἀτμόπλοια δὲν χρειάζονται ὥρας; Ἐκτὸς δὲ τῶν ῥευμάτων, πόσον ἐμπόδιον καὶ πόσῃ ὀχληρᾷ βραδύτητα δὲν ἐπιφέρουν εἰς τοῦ Αἰγαίου Πελάγους τὴν ἀνάπλευσιν οἱ κατ' αὐτὸ πνεύοντες ἐτησίαι;

Ταῦτα ὅμως πάντα ἐξουθενόσα ἡ ἀτμοπλοῖα, μα-

ταίονε ἐπίσης καὶ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ῥευμάτων τὴν ὄρμην. Τὸ διὰ θαλάσσης ἀπὸ Μασσαλίας εἰς Κωνσταντινούπολιν ταξίδιον γίνεται τὴν σήμερον μὲ περισσοτέραν εὐκολίαν καὶ βεβαιότητα, παρὰ μ' ὅσῃ ἀρχῆ-τερα τὸ διὰ ξηρὰς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Βιέννην. Τὰ μονήρη ποτὲ μεγαλοπόταμα στενοχωροῦνται σήμερον ἀπὸ πλοῖα· αἱ εἰς τὰς ὄχθας αὐτῶν κάμναι ἀνυψώθησαν εἰς ἐμπορικωτάτας πόλεις· ἡ τῶν ὑδάτων ἀντίστασις δὲν ἰσχύει πλέον νὰ ἐμποδίσῃ τῶν ἀτμοπλοίων τὴν διάβασιν. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τακτικῶς διαπλέουσι σχεδὸν πάντα ποταμῶν· πρὸ πολλοῦ ὑπάρχουν ἐπὶ τοῦ Γάγγου, καὶ ἄλλων μεγαλοποτάμων τῆς Ἰνδίας. Οἱ ποταμοὶ, αἱ λίμναι, οἱ κόλποι, καὶ τὰ στενά πελάγη τῆς Εὐρώπης ἀδιακόπως συχνάζονται ὑπὸ τοῦ πανταχοῦ παρόντος ἀτμοκινήτου. Ἐσχάτως δὲ καὶ αὐτὸς ὁ ἀχανὴς Ἀτλαντικὸς κατέστη τοῦ ἀτμοπλοίου ὑπηρέτης.

Εἰς τὸν προσεχῆ ἀριθμὸν θέλομεν ἱστορήσειν τὴν ἀρχὴν καὶ πρόοδον τῆς ἀτμοπλοίας, ἐπομένως δὲ περιγράψωμεν τὴν ἀτμοκίνητον μηχανήν.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ.

Τὸ σπήλαιον τῆς Ἀντιπαροῦ εἶναι περίεργον τῆς φύσεως ἀξιολογώτατον. Φαίνεται δὲ ὅτι ἐγνώριζαν αὐτὸ καὶ οἱ ἀρχαῖοι· ἀλλὰ πρῶτος ἐκ τῶν νεωτέρων ἐπεσκέφθη αὐτὸ ὁ Ἰταλὸς Μάγνης, τὴν δεκάτην ἐβδόμην ἑκατονταετηρίδα· ἐπομένως δὲ καὶ ὁ Τουρνεφόρτιος, καὶ ἄλλοι, οἵτινες ἀκριβῶς αὐτὸ περιέγραψαν. Τὸ ἀνοιγμα, ὅθεν εἰσέρχεται τις, εὐρίσκόμενον παρὰ τὴν κορυφὴν βουνοῦ, εἶναι καμάρια χαμηλὴ, ὑπὸ τραχέων ἀποτόμων βράχων ἐσχηματισμένη, περὶ τὰ τριάκοντα βήματα πλατεῖα, διχοτομημένη δὲ ὑπὸ φυσικῶν τινῶν στύλων. Ἐξακολουθεῖ τὸ πέρασμα τοῦτο ὑπὲρ τοὺς εἰκοσιπέντε πήχεις, τελειόνον εἰς κρημνόν, ὁ ὁποῖος καταβαίνει μετὰ τὴν βοήθειαν σχοινίων, δεμένων περὶ τοὺς σταλακτίτας· ἀφοῦ δὲ προβῇ τις ὀλίγον ἐπέκεινα ὑπὸ σειρὰν τραχέων λίθων, εὐρίσκει πάλιν κατάβασιν, ἀλλ' οὐχὶ οὕτω ἀπόκρημνον, ὡς τὴν προτέραν. Ἄλλο πέρασμα, τέσσαρας πήχεις ὑψηλόν, τρεῖς δὲ πλατὺ, αἱ πλευραὶ καὶ ἡ καμαρωτὴ στέγη τοῦ ὁποῖου, συνιστάμεναι ἐξ ἔρυθρου τε καὶ λευκοῦ στίλβοντος μαρμάρου, ἔχουν τὸσαύτην λειότητα, ὡς νὰ ἦσαν τεχνουργημένοι, ἀγεῖ εἰς τρίτον κρημνόν, τὰ πλάγια τοῦ ὁποῖου φαίνονται ὡς κατεσκευασμένα ὑπὸ πετρῶν πολυτίμων, τῶν ἀμεθύστων λεγομένων. Ἐπειτα ἀκολούθως πέρασμα κατωφερὲς ὡς διακοσίων ἐβδομήκοντα πηχῶν, ἑκατέρωθεν τοῦ ὁποῖου αἱ ἀπολιθώσεις λαμβάνουν τὸ φαινόμενον ῥακώδους παραπετάσματος κατὰ μέρος ἐξηπλωμένου, κάποτε δὲ ὄφειν σπειρηθὸν τετυλιγμένων· τοῦτο ἀγεῖ εἰς τὴν τετάρτην καὶ τελευταίαν κατάβασιν. Εἰς τὸν πυθμὸν εὐρίσκει τις τὸ μεγαλοπρεπὲς σπήλαιον, 160 πήχεις μακρὸν, 150 πλατὺ, 27 δὲ ὑψηλόν· εἶναι καμάρια εὐμεγέθης ἀπὸ λευκοῦ μαρμάρου, μεγάλους στα-

λακτίτας ἔχουσα κρεμαμένους ἐκ τῆς ὀροφῆς, τὸ μὲν μῆκος δέκα ποδῶν, τὸ δὲ πλάτος ὅσον ἡ ὄσφυς ἀνδρός, μετὰ στεφανῶν καὶ φύλλων πολυαρίθμων ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης· τὸ ἔδαφος εἶναι τραχὺ καὶ ἀνώμαλον, μὲ διάφορα ποικιλόχρσα κρύσταλλα καὶ σταλαγμίτας ἀνυφουμένους· κατὰ δὲ τὸ μέσον ὑπάρχει ἓνας, εἴκοσι πόδας τὴν διάμετρον, καὶ εἰκοσιτέσσαρας ὑψηλός, καλούμενος ἀγία τράπεζα ἡ Φυσιαστήριον ἐκ τοῦ ἀκολούθου ἀξιωματικοῦ περιστατικοῦ. Ὁ Μαρκέσιος de Nointel, πρέσβυς τῆς Γαλλίας ἐπὶ Λοδοβίκου Δεκάτου Τετάρτου πρὸς τὸν Σουλτάνον τῆς Τουρκίας, τυχὼν νὰ διαβαίη τὸ Ἀρχιπέλαγος περὶ τὴν καιρὸν τῶν Χριστουγέννων, 1673, ἀπεφάσισε νὰ ἐορτάσῃ ἐντὸς τοῦ σπηλαιοῦ. Ἐφώτισε λοιπὸν αὐτὸ μ' ἑκατὸν μεγάλας λαμπάδας, καὶ τετρακισχιλίους λύχνους, τὸ φῶς τῶν ὁποίων ἀντανακλῶμενον ἀπὸ τῶν λευκῶν κρυστάλλων, πρέπει σχεδὸν νὰ ὑπερέβαινε κατὰ τὴν λαμπρότητα πᾶν ὅ,τι ὀφθαλμὸς ποτὲ ἴδε. Πλέον παρὰ πεντακόσιοι παρευρέθησαν εἰς τὴν μεσονύκτιον λειτουργίαν ταύτην· σώζεται δὲ αὐτῆς ἡ μνήμη δι' ἐπιγράμματος ἐπιβλεπομένου ἐπὶ γειτονεύοντος βράχου.

Ὁ περιηγητὴς Μάγνης, ὁ πρῶτος τὸ σπήλαιον τοῦτο περιγράφας, ζωηρῶς εἰκονίζει τὰ ἐκ τῆς θείας αὐτοῦ προξενήθεντα αἰσθήματα.

Μαθῶν, —λέγει, —ἀπὸ τοὺς Παρίους, ὅτι εἰς τὸ νησίον τῆς Ἀντιπαροῦ εὐρίσκετο γιγαντιαῖος ἀνδριάς κατὰ τὴν εἰσοδὸν ἄντρον τινὸς, ἀπεφάσισα νὰ ὑπάγω εἰς Θεωρίαν αὐτοῦ. Ἀποβάντες λοιπὸν εἰς τὴν νῆσον, καὶ ὀδεύσαντες τέσσαρα περίπου μίλια δι' ὠραίων πεδιάδων καὶ καταφύτων γαιῶν, ἐφθάσαμεν τέλος εἰς μικρὸν τινα λόφον, ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὁποῖου ἔχαινε φρικωδέστατον ἄντρον. Κατὰ πρῶτον ἐφόβισεν ἡμᾶς τὸ σκότος αὐτοῦ, καὶ κατέστειλε τὴν περιέργειάν μας· συνελθόντες ὅμως ἀπὸ τὴν πρώτην ἐκπληξιν, ἐμβήκαμεν τολμηρῶς· μόλις δὲ προσχωρήσαμεν εἴκοσι βήματα, καὶ παρῆστη ἐνώπιόν μας ὁ τοῦ γίγαντος νομιζόμενος ἀνδριάς. Ταχέως ἐνόησαμεν, ὅτι ὁ γίγας καλούμενος ὑπὸ τῶν ἀμαθῶν ἐγγωρίων δὲν ἦτον ἄλλο εἰμὴ κρυσταλλώδης σύμπηξις, γεννηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὕδατος, σταλάζοντος ἐκ τῆς ὀροφῆς τοῦ σπηλαιοῦ, καὶ βαθυμῶδον σκληρυθέντος εἰς σχῆμα, τὸ ὁποῖον φαντασία ἐπτοημένη εἶχε μεταμορφώσιν εἰς τέρας. Κεντηθέντες ὑπὸ τοῦ παραδόξου φαινομένου τοῦτο, προέβημεν ἐπιπεραιτέρω, εἰς ζήτησιν καινῶν θαυμάτων εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦτο κατοικητήριον. Ὅσον δὲ προσχωρούσαμεν, νέα θαύματα παριστάνοντο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας· τὰ λευκὰ καὶ πράσινα κρύσταλλα, εἰς δένδρα καὶ θάμνους ἐσχηματισμένα, παρίσταναν εἶδος ἀπολιθωμένου ἄλλου. Ἡύξανε δὲ τὸσον μᾶλλον τὸ θάμβος μας, καθ' ὅσον ἐγνωρίζαμεν ὅτι ἦσαν ἀπλῶς τῆς φύσεως προϊόντα, ἦτις, μονήρης μέχρι τοῦδε, εἶχε παιδιᾶς χάριν παρασκευάσειν τὴν μεγαλοπρεπῆ σκηνὴν πρὸς ἰδίαν αὐτῆς τέρψιν. Ἄλλ' εἰσέτι ὀλίγα μόνον ἐκ τῶν θαυμάτων τοῦ σπηλαιοῦ εἶχαμεν ἰδεῖν, καὶ εἰς μόνην τὴν σταθὸν τοῦ καταπλη-

κτικοῦ τοῦτου ναοῦ ἡμεθα ἐμβιβασμένοι. Εἰς μίαν κόγχην τοῦ ἡμιπεφωτισμένου τοῦτου μυχοῦ, ἐφαίνετο ἀνοιγμα ὡς τρεῖς πόδας πλατὺ, ἄγον εἰς τόπον ὀλοσκοτεινόν, ὅστις, κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν ἐνὸς τῶν ἐγγωρίων, περιεῖχε μόνον δεξαμενὴν ὕδατος. Πρὸς δοκιμασίαν, ἐρρίψαμεν ὀλίγας πέτρας, αἵτινες, ἰκανὴν ὥραν κατακυλίσασαι, ἐκτύπησαν τέλος εἰς κοίτην ὕδατος. Πλὴν, διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν ἐτι μᾶλλον, κατεπέσαμεν ναύτην Ἑλληνα διὰ τῆς ὑποσχέσεως γενναίου δώρου· ἀποτολήμῃ ἐντὸς εἰς τὸ στενὸν τοῦτο ἀνοιγμα. Ἀφοῦ δὲ περίπου ἐν τεταρτημόριον τῆς ὥρας διέμεινεν εἰς αὐτὸ, ἐπέστρεψε, κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα ὠραῖά τινα τεμάχια λευκοῦ μαρμάρου, ἀνώτερα πάσης τέχνης.

Τοῦτο φυσικὰ ἐτι μᾶλλον διήγειρε τὴν περιέργειαν τοῦ ἀνδρός. Μεθ' ὅλης αὐτοῦ τῆς συνοδείας ἐμβήκεν εἰς τὸ ἀνοιγμα· πάντες δὲ, λαμπάδας ἔχοντες, ἠκολούθησαν ἀλλήλους εἰς τὸν μέγαν θάλαμον. Ἐνταῦθα ἐφέιλκυσε διαμιάς ὄλην τὴν προσοχὴν αὐτῶν λαμπρότατον θέαμα. Ἡ ὑψηλὴ καὶ μεγαλοπρεπὴς στέγη, κρεμάμενα ἔχουσα ἐξ αὐτῆς κρύσταλλα ὡς ὕαλος διαφανῆ, στερεὰ δὲ ὡς μάρμαρον, —αἱ πλευραὶ ὑπὸ παντομορφῶν ἀπολιθώσεων κατεσκευασμένα, —οἱ σταλακτίται μετὰ τὰ πολυειδῆ αὐτῶν σχήματα, στύλων, θρόνων, βωμῶν, κτλ., συνεκρότου ὄλα ὁμοῦ θέαμα, τὸ ὁποῖον δικαίως ἔκαμε βαθυτάτην ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ περιηγητοῦ.

Ἄλλὰ μολοντί τὸ σπήλαιον εἶναι τόσον ὠραῖον καὶ ἀξιοθαύμαστον, φαίνεται ὅμως ὅτι πολὺν κόπον δοκιμάζει τις ἕως νὰ εἰσέλθῃ. Παρατρέχοντες ὅσας δυσκολίας ἱστορεῖ ὁ Τουρνεφόρτιος, καταχωροῦμεν ἀπόσπασμα ἐξ ἄλλου περιηγητοῦ, ὅστις, ἀφοῦ διεπέρασε τὸ ἡμισυ τῶν βασάνων, ἰδοὺ τίτιν τρόπον φανερόναι τὴν θλίψιν του.

Καὶ πρότερον ἀπὸ καρδίας μετανοημένος διὰ τὴν ἐκστρατείαν μου, τώρα πλέον ἔπεσα εἰς ψυχρὸν ἰδρώτα, καὶ διόλου ἀπελπίστην· ἐξ ὄλης ψυχῆς κατηρώμην τοὺς ὅσοι ἐπισκεφθέντες τὸ ἄντρον τοῦτο περιέγραψαν αὐτὸ εἰς τρόπον, ὥστε νὰ παρακινῶσιν ἄλλους νὰ ἐρχωνται, ἀλλ' ἐσιώπησαν περὶ τῶν τῆς ὁδοῦ βασάνων. Εἰς τὰ μέσον τῶν σκέψεων τούτων, καὶ εἰς τὸ πληκτικώτατον τοῦ σπηλαιοῦ μέρος, ἐξαίφνης ἐθάσαμεν τέσσαρας ἀπὸ τοὺς ἐξ ὁδηγούς μας. Πόση φρίκη μετὰ κατέλαβεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην! Ὁ τόπος ἐγινε χιλιᾶκις μαυρότερος καὶ φρικωδέστερος δι' ἔλλειψιν τῶν λαμπάδων αὐτῶν· καὶ τίποτε ἄλλο κατὰ πάσαν στιγμὴν δὲν ἐπερίμενα πλὴν νὰ τοὺς ἀκολουθήσω εἰς κάμμιαν τῶν λιμνῶν, ὅπου ἀδιστακτικῶς ἐπίστευα ὅτι εἶχαν πέσειν. Οἱ δύο ἀπομείναντες ὁδηγοὶ ἔλεγον μὲν πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο πρὸς παρηγορίαν, καὶ ὑπέσχεοντο ὅτι μετ' ὀλίγον ἠθέλαμεν ἰδεῖν πάλιν τοὺς ἄλλους τέσσαρας, καὶ ὅτι ἐπλησιάζαμεν εἰς τὸ τέλος. Ἰσως δὲ οἱ λόγοι οὗτοι ἐχρησίμευσαν εἰς τοὺς συντρόφους μου· ἀλλ' ἐγὼ τίποτε δὲν ἐπίστευα εἰμὴ μόνον τὸ τελευταῖον, τουτέστιν ὅτι μᾶς ἔλειπεν ὀλίγον νὰ βυθισθῶμεν εἰς κἀνὲν λιμνίου, ἢ νὰ κατακυλισθῶμεν ἀπὸ τίνος κρημοῦ. Εἶχε δὲ τώρα

* Κλειώ, 194. Μετάφ. Ἀ. Ραδιοῦ.

καταντήσιν ἡ δίοδος στενωτάτη, καὶ ἡμεῖς ἀπόχραιοι νὰ ἐρπώμεν τετραποδιστὶ ἐπὶ βράχων ἀποτόμων, ὅτε μᾶς συνέβη τὸ χεῖριστον ἀπάντων· ἐξαίφνης, καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς λυπηρᾶς ἀμυχανίας μου, ἤκουσα μικρὸν τινα ψιθυριστικὸν ὄρουρον, καὶ εὐρέθην εἰς παντελῆ καὶ ἀπερίγραπτον σκότος. Οἱ ὁδηγοὶ ἐφώναζαν μὲν πρὸς ἡμᾶς μεθ' ἰλαρᾶς φωνῆς, καὶ εἶπαν ὅτι κατὰ δυστυχίαν εἶχαν πέσειν αἱ λαμπάδες των εἰς λάκκον ὕδατος· ἀλλ' ὅτι μετ' ὀλίγον ἠθέλαμεν φθάσειν τοὺς λοιποὺς, ἀφ' ὧν πάλιν νὰ τὰς ἀνάψωσι· διαβεβαιούντες συγχρόνως ὅτι κίνδυνος δὲν ὑπῆρχε, καὶ ὅτι ἐχρεωστοῦμεν μόνον νὰ ἐρπώμεν εἰς τὰ ἔμπροσθεν. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἀπεφάσισα νὰ πλαγιάσω καὶ ν' ἀποθάνω ἐκεῖ ὅπου ἦμην. Εἰς τὴν ὁδηγῶν μας, παρατηρήσας ὅτι δὲν προώδεα, ἐπλησίασε, καὶ σφίγγας τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἄνωθεν τῶν ὀφθαλμῶν μου, μ' ἔσυρεν ἔμπρὸς ὀλίγα βήματα.

Ὁ εὐγενὴς οὗτος περιηγητὴς δὲν εἶχεν, ὡς φαίνεται, τὴν ἀπαιτουμένην ἀνδρείαν πρὸς κατορθώσιν τοῦ σκοπούμενου· ὅθεν τυφλώσας ὁ ὁδηγὸς τοὺς ὀφθαλμούς του, ἔσυρεν αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον· ἐκεῖ δ' ἐξετύφλωσεν αὐτὸν, καὶ ἡ λαμπρότης τοῦ σπηλαιοῦ, αἴφνης παρασταθεῖσα, καὶ τὰς ὄψεις αὐτοῦ θαμβώσασα, τοῦ ἐξήλειψεν ἀπὸ τὴν μνήμην τοὺς κόπους τῆς καταβάσεως.

Ἄλλὰ τίς ἡ ἀρχὴ τοιοῦτου κρυσταλλώδους ἄντρου; Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ὀλίγον διάστημα θέλομεν ἀφιερῶσαι. Ἄν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ σπήλαιον αὐτὸ εἶναι μία τῶν φυσικῶν ἐκείνων κοιλοτήτων, αἵτινες τόσον ἀφθόνως ὑπάρχουν εἰς πᾶν μέρος τῆς οἰκουμένης, τὸ κρυσταλλώδες ἀπόθεμα ἐξηγήθη ἄριστα ὑπὸ τοῦ κυρίου de Choiseul. Τὸ διὰ τῶν σχισμῶν τοῦ βράχου ἐξερχόμενον ὕδωρ φέρει μεθ' ἑαυτοῦ εἰς διαλελυμένην κατάστασιν μόρια πολυάριθμα τιτανώδους ὕλης· καὶ ὁπότεν μὲν ἡ ὑγρασία ἦναι ὀλιγωτάτη, τοῦ ὕδατος σχηματιζομένου εἰς ρανίδας ἐπὶ τῆς στέγης καὶ τῶν πλευρῶν, καὶ τέλος ἐξατμιζομένου, ἡ μίνουσα τιτανώδης ὕλη συμπήγνυται. Ὁ οὕτω δὲ σχηματισθεὶς πυρὴν λαμβάνει ἀδιακόπως προσθήκας ἐκ νέας ὑγρασίας κατερχομένης ὡς πρότερον. Ὁμοίως μὲ κρυστάλλα κρεμάμενα ἐκ βράχων ὑπὸ χειμάρρου κλυζομένων, οἱ σταλακτῖται μεγαλύνονται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, ἔτι διαφυλάσσοντες τὸ κωνικὸν σχῆμα, τὸ γεννηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ τρόπου τῆς αὐτῶν σχηματίσεως. Ἄλλ' ἐὰν στραγγίξῃ ἄνωθεν τὸ ὕδωρ ἀφθονώτερον, αἱ ρανίδες, μὴ λαμβάνουσαι καιρὸν νὰ ἐξατμισθῶσιν εἰς τὴν αὐτῶν δίοδον, πίπτουσι διὰ τοῦτο εἰς τὸν πυθμένα τοῦ σπηλαιοῦ, καὶ παράγουν ἐκεῖ τιτανώδεις συμπήξεις, ἄνω ἐκτεινομένης, καθόσον αἱ ἀπὸ τῆς στέγης τείνουσι πρὸς τὰ κάτω· ὥστε, προϊόντος τοῦ χρόνου, αἱ ἄκραι αὐτῶν συνεννοῦνται. Τοιοῦτοτρόπως σχηματίζεται στήλη, ἀτελής μὲν κατὰ πρῶτον, ἀλλὰ βαδμηδὸν μεγαλυνομένη ἐκ τῶν αὐτῶν αἰτιῶν, αἵτινες πρῶτον αὐτὴν παρήγαγον. Τοιαύτην ἐξήγησιν κάμνει ὁ Choiseul τῆς γεννήσεως τῶν στύλων καὶ τῶν ἄλλων φανταστικῶς ἐσχηματισμένων ὄγκων, ὡς καὶ τῶν ἀπὸ τῆς ὀροφῆς

ἐξαρτωμένων κρυστάλλων, εἰς τὸ τῆς Ἀντιπάρου πολυ-
Σφυλλητον καὶ δικαίως θαυμαζόμενον Σπήλαιον.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

'Αριστ. 1.

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑΝ ΟΙ ΠΡΟΠΑΤΟΡΕΣ ΗΜΩΝ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ;

ΕΑΝ κἀνεῖς σὲ ἠρώτα τίνι τρόπῳ ἐγίνες Χριστιανός, ὁποῖαν ἀπόκρισιν ἠθέλεις δώσειν; ἴσως, ὅτι Χριστιανὸς εἶμαι, διότι ἐγεννήθην καὶ ἀνετρέφην εἰς Χριστιανικὸν τόπον, καὶ διότι οἱ γονεῖς μου ἦσαν Χριστιανοί, καὶ μ' ἐδίδαξαν νὰ πιστεύω τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν. Ἐὰν δὲ καὶ εἰς τοὺς γονεῖς σου ἀπετίνατο ἡ αὐτὴ ἐρώτησις, ἐνδεχόμενον τὴν αὐτὴν νὰ ἐδίδαν ἀπόκρισιν. Ἡμπόρου καὶ ἐκεῖνοι νὰ εἶπωσιν ὅτι οἱ γονεῖς αὐτῶν τοὺς ἀνέθρεψαν ὡς Χριστιανούς· καὶ οὕτω καθεξῆς.

Πλὴν γνωρίζεις ὅτι πάντοτε τὸ πρᾶγμα δὲν εἶχεν οὕτω. Γνωρίζεις ὅτι ἓνα καιρὸν ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸν κόσμον. Γνωρίζεις ὅτι ἐπὶ τῆς ἀκμῆς αὐτῶν οἱ προπάτορες ἡμῶν Ἕλληνες ἐλάτρευαν πολυάριθμους θεοὺς καὶ θεᾶς, καὶ ὅτι μετέπειτα οἱ μαθηταὶ καὶ ὁπαδοὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπέστρεψαν αὐτοὺς εἰς τὴν θρησκείαν του.

Ἐὰν δὲ τοὺς προγόνους ἡμῶν, τοὺς λατρεύοντας τὸν Κρόνον καὶ τὸν Δία, τὴν Ἥραν καὶ τὴν Ἀφροδίτην, καὶ τοὺς ἄλλους ψευθεῖς θεοὺς, ἠρωτοῦσέ τις περὶ τῶν βάσεων τῆς πίστεως αὐτῶν, ἠδύνατο ἐξίσου ν' ἀποκριθῶσιν, ὅτι αὕτη ἦτον ἡ θρησκεία τοῦ τόπου των, καὶ ταύτην εἶχαν μάθειν παρὰ τῶν ἰδίων γεννητόρων. Αὐτὸ τοῦτο ἔμπορουν νὰ εἶπωσι καὶ οἱ σημερινοὶ εἰδωλόλατραι, ὡς καὶ οἱ μεθ' ἡμῶν συνοικοῦντες Μωαμεθανοί.

Ἄλλὰ σὺ ἄρα τοσοῦτον ἀλόγως παραδέχεσαι τὴν ἀλήθειαν τῆς θρησκείας σου, ὅσον ὁ Ἑθνικὸς τὴν ἀλήθειαν τῆς ἰδικῆς του; Νομίζεις ὅτι δὲν ὑπάρχουν καλῆτεροι βάσεις τῆς Χριστιανικῆς πίστεως; Καὶ ἂν φρονῆς ὅτι ὑπάρχουν, ἀγνοῆς δὲ αὐτὰς, δὲν σε φαίνεται ἀναγκαῖον νὰ γνωρίσῃς ὁποῖα εἶναι, καὶ νὰ γένῃς ἱκανὸς νὰ ἀποδίδῃς λόγον ἰσχυρότερον; Οἱ Ἑθνικοὶ πιστεύουν ὅσα εἶπαν εἰς αὐτοὺς οἱ γονεῖς των, μόνον διὰ τὸν λόγον αὐτὸν, καὶ παραδέχονται τὴν καθεστῶσαν θρησκείαν καθὸ θρησκείαν τῆς πατρίδος, καὶ καθὸ μαρτυρουμένην ὑπὸ τῶν σοφωτάτων ὁμοεθνῶν. Ἄν δὲ καὶ σὺ εὐχαριστῆσαι οὕτω νὰ πράττης, τότε, ἂν καὶ μεγάστη διαφορὰ ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τῆς ἰδικῆς σου καὶ τῆς ἐκείνων θρησκείας, ἡ ἐλαχίστη ὅμως διαφορὰ δὲν ὑπάρχει ὡς πρὸς τὰς βάσεις τῆς ἰδικῆς σου καὶ τῆς ἐκείνων πίστεως. Ἐὰν, παραδείγματος χάριν, δέκα τινὲς ἀκούσωσι διαφοροτρόπως ἰστορουμένην τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, καὶ ἂν ἕκαστος πιστεύσῃ ὅτι παρὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἔτυχε ν' ἀκούσῃ, τότε, ἂν ἐκ τῶν δέκα διηγήσεων αἱ ἐννέα ὑπάρχωσι ψευθεῖς, ἡ δὲ μία μόνη ἀληθής, ὁ τυχὼν ν' ἀκούσῃ τὴν ἀληθῆ φρονεῖ

ὁρθῶς μόνον κατὰ τύχην, καὶ δὲν πιστεύει μὲ καλῆτε-
ραν βάσιν παρ' οἱ λοιποί. Ταυτοτρόπως, ἐὰν διάφοροί
τινες πρεσβεύωσιν ἕκαστος τὴν θρησκείαν τῶν προπα-
τόρων αὐτοῦ, καὶ δὲν ἔχωσιν ἄλλον τινα λόγον, μήτε
ζητῶσιν ἄλλον τινα λόγον, τότε, ἂν καὶ εἰς αὐτῶν ἐν-
δέχεται νὰ πιστεύῃ ἀληθινὴν θρησκείαν, οἱ δὲ λοιποὶ
ψευθεῖς, σαφὲς ὅτι δὲν ἐπιστηρίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ
εἰς βάσεις καλῆτερας, παρ' ἡ ἐκείνων. Τὸ μὲν ὑπ' αὐ-
τοῦ πιστευόμενον ἔμπορεῖ καθ' ἑαυτὸ νὰ ἦναι ὁρθόν
ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ εἶπωμεν ὅτι ἔχει περισσότερον
δικαίον νὰ τὸ πιστεύῃ παρ' ὅσον ἔχουν οἱ ἄλλοι.

Νομίζεις ἄρα γε ὅτι καθεὶς ὀφείλει νὰ πιστεύῃ τὴν
πατροπαράδοτον θρησκείαν, χωρὶς νὰ ἐρευνᾷ ἐὰν ἀλη-
θεύῃ, ἀλλ' ἀρκούμενος ψιλῶς εἰς τὸ Αὐτὸς ἔφα, εἰς τὰς
διαβεβαιώσεις τῶν πρὸ αὐτοῦ; Ἄν οὕτως ἔχη, κακῶς
ἐπραξαν οἱ πρόγονοί μας, ἀπαρνηθέντες τὸν Ἑλληνι-
σμὸν, καὶ τὸν Χριστιανισμὸν ἀσπασάμενοι. Ὅτε οἱ
Ἀπόστολοι καὶ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ περιήρχοντο τὴν
Μικρὰν Ἀσίαν, Μακεδονίαν, καὶ Ἑλλάδα, εὐαγγελι-
ζόμενοι, καθεστῶσα θρησκεία εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς
τόπους ἦτον ἡ εἰδωλολατρεία· ταύτην οἱ κάτοικοι εἶχαν
διδαχθῆν ὑπὸ τῶν ἰδίων προπατόρων, πολλοὶ μάλιστα
ἐκ τῶν ὁποίων ἦσαν μεγαλοσημονες πολιτικοί, εὐγλωτ-
τοι ῥήτορες, καὶ ἄριστοι συγγραφεῖς· ἐὰν λοιπὸν τὸ πα-
τροπαράδοτον ἀπλῶς ἦτον ἱκανὸς λόγος πρὸς διατήρη-
σιν τῶν θρησκευτικῶν καθεστῶτων χωρὶς τινος ἐρεῦνης,
ἔπρεπε κατὰ χρέος ν' ἀποβάλλωσι τὸ εὐαγγέλιον, καὶ
νὰ διαμένωσιν Ἑθνικοί. Τοῦτο δὲ γνωρίζομεν ὅτι
πολλοὶ τῶν ἐπραξαν, μηδεμίαν δόντες ἀκράσιν εἰς
τοὺς Ἀποστόλους καὶ εἰς ἄλλους, οἵτινες παρίσταναν
ἀποδείξεις, ὅτι οὐ σεσορισμένοι μύθοι ἐξακολουθή-
σαντες ἐγνώρισαν αὐτοῖς τὴν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
δύναμιν καὶ παρουσίαν. Β'. Πέτ. α'. 16.

Ἄλλ' οἱ Ἑθνικοὶ οὗτοι δὲν ἐφέρθησαν φρονιμώτερα
τῶν ἄλλων ἐκείνων, ὅσοι, ἐρευνήσαντες ἐπιμελῶς, τὸν
Χριστιανισμὸν ἐνηγκαλίσθησαν. Ἰσχυροὺς λόγους
πρέπει νὰ εἶχαν οἱ δεῦτεροι οὗτοι διὰ νὰ πράξωσιν ὡς
ἐπραξαν. Τὸ φιλομετάβολον ἀπλῶς, ἡ ἀνοητὸς τις
φαντασία, δὲν ἐπέστρεψεν αὐτοὺς· ἐπειδὴ γνωρίζομεν
ὅτι πολλοὶ εἶχαν νὰ ὑπομένωσι τὸν χλευασμὸν καὶ
τὸν φόγον, ἐνίοτε δὲ καὶ διωγμὸν, ἀπὸ τοὺς φίλους αὐ-
τῶν καὶ συμπατριώτας. Τὸ δ' ἔτι σημαντικώτερον,
Χριστιανοὶ γινόμενοι, εἶχαν νὰ μεταβάλλωσι τὸν τρόπον
τοῦ ζῆν, καὶ ν' ἀπαρνηθῶσι πολλὰς ἐξῆς πονηρὰς, τὰς
ὁποίας ἀνείχοντο αἱ τῶν Ἑθνικῶν θρησκείαι. Οἱ
Ἀπόστολοι, καὶ μάλιστα ὁ Παῦλος, συχνάκις ἀναφέ-
ρουν τὰς βδελυρὰς κακίας, εἰς τὰς ὁποίας οἱ ἐκ τῶν
Ἑθνῶν ἦσαν ἐκδοτοί. Ἐφεσ. β'. 1. 'Καὶ ὑμᾶς ὄντας
νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἀμαρτίαις, ἐν αἷς
ποτὲ περιπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου,
ποιούντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν,
συνεζωοποιήσατε.' Ὁ Πέτρος λέγει τοὺς Χριστιανούς,
πρὸς τοὺς ὁποίους γράφει (Α'. Πέτ. δ'. 3.), 'Ἀρκετὸς
ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τοῦ θελήματος τῶν Ἑθνῶν

κατεργάσασθαι· τουτέστιν, ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἔξωιν ὡς
οἱ Ἑθνικοὶ, ἀκολουθοῦντες τὰς ἀμαρτωλοὺς αὐτῶν κλί-
σεις· ἐν ᾧ, λέγει, 'ξενίζονται, μὴ συντρεχόντων ὑμῶν
εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν.' Καὶ εἰς ἄλλα
δὲ πολλὰ μέρη τῆς Καινῆς Διαθήκης γίνεται μνήμη
τῆς παρὰ τῶν Χριστιανῶν ἀπαιτουμένης βίου μεταβολῆς.

Δῆλον δὲ ὅτι δυσκολώτατον πρᾶγμα εἶναι ν' ἀπορρί-
ψῃ τις τὰς παιδιόθεν αὐτοῦ ἐξῆς, καὶ τὴν τῶν ἐγγω-
ρίων θεῶν εὐλάβειαν, τῶν ὁποίων τὴν λατρείαν ἐξ ἀπα-
λῶν ὀνύχων ἐδίδαχθη, καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς
σοφοὺς, καὶ περικληεῖς, καὶ δυνατοὺς ἐκ τῶν αὐτοῦ ὁμο-
γενῶν, καὶ πᾶν φιλότιμον, καὶ πρὸς τούτοις τὴν ὑπὲρ
τῆς ἰδίας αὐτοῦ εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας φροντίδα. Ταῦ-
τα πάντα, μ' ὄλον τοῦτο, πρέπει νὰ ἔκαμαν πολλοὶ τῶν
ἡμετέρων προγόνων, καὶ ἄλλων Ἑθνικῶν κατὰ πρῶτον
τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν ἀσπασάμενων. Πρέπει,
λοιπὸν, νὰ ἦσαν ἰσχυρὰ πληροφορημένοι τὴν ἀλήθειαν
τῆς θρησκείας· ὅχι διότι ἀνετρέφθησαν εἰς αὐτὴν, ὡς
ἡμεῖς· μάλιστα πᾶν τὸνναντίον ἠλήθευεν ὡς πρὸς ἐκεί-
νους· ἀλλὰ δι' ἄλλον τινα λόγον. Πρέπει νὰ εἶχαν
ἐναργεῖς ἀποδείξεις τοῦ ἀληθοῦς αὐτῆς· εἰ δὲ μὴ, πῶς
ἤθελαν ποτὲ στέρξειν νὰ τὴν δεχθῶσι;

Φαίνεται δὲ ὅτι ἐδίδασκαν τοὺς νεοφωτιστοὺς οἱ
Ἀπόστολοι ὅχι μόνον νὰ ἔχωσι λόγον, ἀλλὰ καὶ νὰ
ἔμπορῶσι νὰ δι' ὅσωσι λόγον εἰς ἄλλους, περὶ τῆς πί-
στεως αὐτῶν. 'Ἐτοιμοὶ δὲ αἰεὶ (λέγει ὁ Πέτρος) πρὸς
ἀπολογία παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν
ὑμῖν ἐλπίδος.' Τῶντι δὲ μέγα δικαίον εἶχαν οἱ γεί-
τονες αὐτῶν νὰ τοὺς ἐρωτῶσι, καὶ αὐτοὶ ἐχρεώστον ν'
ἀποκρίνωσιν τὴν ἐρώτησιν, 'Διατί ἀπαρνεῖσθε τοὺς
ἐγγωρίους θεοὺς, καὶ ἀσπάξασθε τὴν θρησκείαν τοῦ
Ἰησοῦ τούτου, καὶ μᾶς προσκαλεῖτε νὰ πράξωμεν ὁμοιο-
τρόπως;' Τοιοῦτον ἐρώτημα, λέγω, ἦτο δικαιοτάτον ν'
ἀποτείνεται πρὸς τοὺς ἐν μέσῳ Ἑθνικῶν ζῶντας, καὶ
ὡς τοιοῦτους ἀνατεθραμμένους.

Ἄλλὰ καὶ ἀπὸ σὲ ἀκόμη, ἀναγνώστα, ὅστις ἐγεννή-
θης καὶ ἀνετρέφης Χριστιανός, ἔχει δικαίον ν' ἀπαι-
τήσῃ λόγον περὶ τῆς ἐν σοὶ ἐλπίδος ὁ Μωαμεθανός, ἡ
καὶ τις ὁμοεθνῆς, ἀμφιβάλλον ἢ μὴ πιστεύων τὴν ἀλή-
θειαν τοῦ Χριστιανισμοῦ· θέλει δὲ ὑπερδυναμωθῆν ἢ
ἀμφιβολία ἢ ἀπιστία τοῦ τοιοῦτου, ἐὰν εὖρη ὅτι εἶσαι
Χριστιανός καθὼς ὁ Τοῦρκος εἶναι Μωαμεθανός, καὶ
καθὼς ὁ ἀρχαῖος Ἕλληνας καὶ Ῥωμαῖος ἦτο Διολάτρης·
δηλαδή, μόνον διότι ἐγεννήθης τοιοῦτος. Φυσικὰ θέλει
συλλογισθῆν οὕτω πως, 'Αἱ θρησκείαι αὗται δὲν ἔμπο-
ροῦν ὅλοι ν' ἀληθεύωσιν· ἀλλ' ἐνδέχεται μᾶλλον νὰ ἦναι
ὅλοι ἴσα ψευθεῖς· πιθανὸν νὰ ἦναι μόνον τόσα διάφορα
δαισιδαιμονίας εἶδη, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ διαφόρων χωρῶν
ἄνθρωποι ἀνετρέφθησαν, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ὅλοι πιστεύ-
ουν, ἕκαστος διότι οὕτως ἀνετρέφη, χωρὶς νὰ ζητῇ ἄλ-
λον τινα λόγον.'

Ἡ παραγγελία λοιπὸν τοῦ Ἀποστόλου ἐφαρμόζεται
εἰς ἅπαντας παντὸς αἰῶνος καὶ πάσης χώρας Χριστια-
νοὺς. Ὅλοι ὀφείλου νὰ ἱκανοποιῶνται ὥστε νὰ δίδω-

σι λόγον τῆς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδος. Μεταξὺ δὲ πολλῶν ἄλλων λόγων, ἔχεις καὶ τὸν ὁποῖον ἤδη σοῦ ἔθνηκα πρὸ ὀφθαλμῶν· ὅτι οἱ πρῶτον τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν ἀσπασάμενοι, οἱ καὶ χάριν αὐτῆς ἀπαρνηθέντες τὰς παιδιόθεν προλήψεις καὶ πονηρὰς ἐξεις, πολλάκις δὲ καὶ τοὺς φίλους, καὶ τὴν ἄνεσιν καὶ ἀσφάλειαν αὐτῶν, πρέπει νὰ εἶχαν ἰσχυρὰν τινα ἀπόδειξιν πληροποροῦσαν αὐτοὺς ὅτι ἠλήθευεν. Οὐχὶ δὲ μόνον παρὰ τῶν Χριστιανῶν συγγραφέων τῆς Καινῆς Διαθήκης μανθάνομεν πόσα εἶχαν νὰ ὑποφέρωσι καὶ νὰ πράττωσιν οἱ τὸ Εὐαγγέλιον ἀσπασόμενοι. Καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πράγματος βεβαιούμεθα, πόσον μεγάλαί πρέπει νὰ ἦσαν αἱ δυσκολίαι τῶν. Ὅθεν κάμμίαν ἀμφιβολίαν δὲν ἠμπορούσαμεν νὰ αἰσθανώμεθα, ὅτι, Χριστιανοὶ γενόμενοι, παρεκινήθησαν ὑπὸ τινῶν ἰσχυρῶν λόγων, ἀκόμη καὶ ἂν ἠγνοούσαμεν ὁποῖοι ἦσαν οἱ λόγοι αὐτοί.

Δυνατὸν ὅμως εἶναι καὶ νὰ ἐρευνήσωμεν καὶ νὰ μάθωμεν τίνες λόγοι ἐπληροφόρησαν αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Διὰ τοῦτο δὲ ὀφειλομεν ἅπαντες, καθ' ὅσον ἔχομεν εὐκαιρίαν, μάλιστα ἐν ταῖς ἐσχάταις ταῦταις ἡμέραις, ὁπότε καὶ μεταξύ μας ἀνεφάνησαν ἐν ἐμπαιγμονῇ ἐμπαῖχται, νὰ μάθωμεν ἐπὶ τινῶν βάσεων ἢ θρησκεία στηρίζεται, διὰ νὰ ἤμεθα πάντα καιρὸν ἑτοιμοὶ πρὸς ἀπολογία παντὶ τῷ αἰτοῦντι λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος. Δῆλον δὲ ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ὄχι μόνον ἀπήτουν παρὰ τῶν νεοφωτιστῶν νὰ ἦναι ἑτοιμοὶ νὰ δίδωσι λόγον, ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι ἐχορήγουν εἰς αὐτοὺς λόγους· καθότι πῶς ἠδύνατο νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτοὺς, χωρὶς νὰ παραστήσωσιν ἰκανὰς ἐναργείας ὅτι ἡ θρησκεία ἦτον ἀληθινή;

Τοῦτο δὲ διακρίνει τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν ἀπὸ τὰς τῶν Ἑθνικῶν· ἐκ τῶν ὁποίων φαίνεται ὅτι κάμμία δὲν ἐπεκαλέσθη ἀποδείξεις πρὸς στήριξιν ἑαυτῆς, οὐδ' ἐζήτησε νὰ πιστεῦται δι' ἄλλο τι, εἰμὴ ὡς ἡ ἔκπαλαι καθεστῶσα θρησκεία τοῦ τόπου. Ἡ Χριστιανικὴ ὅμως θρησκεία εἰσήχθη ἐναντίον ἀπασῶν τούτων, διὰ μέσου τῶν διδομένων λόγων, — διὰ τῆς ἀποδείξεως, ἧτις ἐπληροφόρησε τοὺς πρῶτους Χριστιανούς, ὅτι ἀληθῶς προῆλθεν ἐκ Θεοῦ. Ὅφειλε ἄρα ὁ Χριστιανὸς νὰ μάθῃ ὁποῖα εἶναι ἡ ἀπόδειξις αὐτή.

ΠΕΡΙ ΧΑΡΤΟΦΟΡΙΑΣ.

ΔΕΝ ὑπάρχει πάθος εἰς τόσας φέρον ὑπερβολὰς, ἢ ῥίπτον τοὺς ἀνθρώπους εἰς τοιαύτην πολὺπλοκον σειρὰν ἐγκλημάτων καὶ κακιῶν, καὶ τόσον ἐντελῶς ἀφανίζον ὀλοκλήρους οἰκογενείας, ὅσον ἡ τοῦ χαρτοπαιγνίου ὀλεθριωτάτη λύσσα. Αὐτὸ γεννᾷ καὶ περιθάλλει παντὸς εἶδους ἀτιμον αἰσθημα· τρέφει τὴν φιλαργυρίαν, τὸν φθόνον, τὴν ὀργήν, τὴν κακεντρέχειαν, τὴν ὑπόκρισιν, τὸ ψεῦδος, καὶ τὴν μωρὰν πεποίθησιν εἰς τὴν ἀόμματον τύχην· πολλάκις ἄγει εἰς δόλον, ἐριδας, φόνον, κιβδηλίαν, χαμέρπειαν, καὶ ἀπελπισίαν· καὶ μᾶς ληστεύει κατὰ τὸν πλέον ἀσυγχώρητον τρόπον ἀπὸ τὸν μέγιστον

θησαυρὸν — τὸν χρόνον. Οἱ μὲν πλοῦσιοι πράττουσι ἀνόητα κινδυνεύοντες τὸ ἀργύριον αὐτῶν εἰς ἀδήλους κερδοσκοπίας· οἱ δὲ ὀλίγον ἔχοντες νὰ κινδυνεύωσιν ἀνάγκη πᾶσα μετὰ δειλίας νὰ παίξωσι, καὶ δὲν ἔμπορουν πολὺν χρόνον νὰ ἐξακολουθῶσι παίζοντες, καθ' ὑπόχρεον ὄντες εἰς τὴν πρώτην βαρεῖαν πληγὴν νὰ παραιτηθῶσιν· ἢ, ἐὰν τὰ πάντα ριψοκινδυνεύωσιν, ὥστε νὰ βιάσωσι τὴν ἀόμματον θεὰν νὰ μειδιάσῃ ἐπὶ τέλους καὶ εἰς αὐτοὺς, μανιωδῶς ἐμβαίνουν εἰς κίνδυνον νὰ καταντήσωσι διαμιάς ἐπαῖται. Σπανίως ἀποθνήσκει πλοῦσιος ὁ χαρτοφόρος· ὅσοι δ' ἔλαβαν τὴν καλὴν τύχην ν' ἀποκτήσωσι χρήματά τινα κατὰ τὸν ἄθλιον τρόπον τοῦτον, καὶ ἀκόμη ἐξακολουθοῦν παίζοντες, εἶναι διπλῆς μωρίας ἐνοχοί. Κάνενα τοιοῦτον ἀνθρώπον μὴ ἐμπιστεύεσαι, ὁποιοῦδήποτε βαθμοῦ ἢ χαρακτῆρος καὶ ἂν ἦναι.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ ΤΟΥ ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΥ.

ΕΝΤΑΥΘΑ κεῖται εἰς, τὸν ὁποῖον οὔτε ζῶντα ἡγάπα κάνεῖς, οὔτε ἀποθανόντα ἐθρήνησεν· ἀνὴρ ὅστις δὲν ἐπέτρεπε δαψίλειαν εἰς ἑαυτὸν, βοήθειαν εἰς τοὺς φίλους, ἢ ἀνακούφισιν εἰς τοὺς πένητας· ὅστις ἐλιμωκτόνει τὴν οἰκογένειαν, κατεδυνάστευε τοὺς γείτονας, ἐβασάνιζε δ' ἑαυτὸν διὰ ν' ἀποκτήσῃ ὅσα δὲν ἠθελε νὰ χαρῇ· ἐπὶ τέλους, ὁ Θάνατος, ἐλεημονέστερος εἰς τὸν φιλάργυρον παρ' ὅσον ὁ ἴδιος ἦτο πρὸς ἑαυτὸν, ἀπέλυσεν ἐκεῖνον μὲν ἀπὸ τὰς φροντίδας, τὴν δὲ οἰκογένειαν αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἐνδειαν· κεῖται δ' ἐνταῦθα μετὰ τοῦ κοπροσκάληκος τὸν ὁποῖον ἐμιμεῖτο, καὶ μετὰ τοῦ χώματος τὸ ὁποῖον ἡγάπα, τρέμων τὴν ἀνάστασιν, καὶ διότι φοβεῖται μήπως εὖρη τὸ ἀργύριον αὐτοῦ δαπανημένον ὑπὸ τῶν κληρονόμων, καὶ διότι δὲν ἐθησαύρισεν ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορῦσσουσιν, οὐδὲ κλέπτουσι.

ΚΑΤΑ τὸ ἔτος 1837 κατηγορήθησαν ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικείων τῆς Γαλλίας 8094· ἐξ αὐτῶν 5117 κατεδικάσθησαν ὡς ἐφεξῆς, 33 εἰς κεφαλικὴν ποινὴν, ἐκτελεσθεῖσαν κατὰ μόνον 25· 177 εἰς διὰ βίου δεσμά· 782 εἰς πρόσκαιρα δεσμά· 856 εἰς εἰρκτὴν· 3230 εἰς ἐπανορθωτικὰς ποινὰς, καὶ 39 εἰς ἀπλὴν φυλάκισιν ἐντὸς σωφρονιστικοῦ καταστήματος. Ἐνώπιον δὲ τῶν Πλημμελειοδικείων κατηγορήθησαν 193,065· ἦτοι ἄνδρες 154,808, καὶ γυναῖκες 38,257· ἐξ αὐτῶν 28,541 ἠθωώθησαν, καὶ 164,524 κατεδικάσθησαν εἰς πρόστιμα καὶ φυλάκισιν, καὶ λοιπά.

ΠΟΛΛΟΙ γενναίως συνεισφέρουν χρήματα διὰ νὰ στολίσωσι μὲ τὰ φῶτα τῆς παιδείας τὰ τέχνα τῶν ὀλιγώτατοι ὅμως προσπαθοῦν οἱ ἴδιοι ὀπωσοῦν νὰ φωτισθῶσι, διὰ νὰ μὴν ἀφίνωσιν εἰς ἄλλους ἅπασαν τὴν διεύθυνσιν τῆς τῶν φιλάτων ἐκπαιδεύσεως.